

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2026

Chișinău

**Pentru instituirea Sistemului informațional
„Portalul național de participare publică – particip.gov.md”,
aprobarea Conceptului și a Regulamentului privind modul de ținere
a resursei informaționale formate de Sistemul informațional
„Portalul național de participare publică – particip.gov.md”**

În temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, și al art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Sistemul informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”.

2. Se aprobă:

2.1. Conceptul Sistemului informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”, conform anexei nr.1;

2.2. Regulamentul privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”, conform anexei nr. 2.

3. Administrarea, mentenanța și dezvoltarea continuă a Sistemului informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” vor fi asigurate din contul și în limitele mijloacelor alocate anual Cancelariei de Stat din bugetul de stat, precum și din alte surse, conform legislației.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Cancelariei de Stat.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Eugeniu OSMOCHESCU

CONCEPTUL

Sistemului informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Sistemul informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” (în continuare – *Portalul particip.gov.md*) reprezintă un ansamblu de mijloace software și hardware destinate evidenței și asigurării participării publice în procesul decizional al autorităților publice din Republica Moldova.

2. Portalul particip.gov.md reprezintă punctul principal de acces al părților interesate la procesele decizionale ale autorităților publice, care facilitează participarea publică în formele prevăzute de cadrul legal.

3. Destinația principală a Portalului particip.gov.md este formarea resursei informaționale care să conțină totalitatea datelor aferente proceselor de participare publică la inițierea elaborării proiectelor de decizii, consultarea publică și adoptarea acestora.

4. Portalul particip.gov.md reprezintă o soluție informatică din categoria Guvern către Guvern (G2G), Guvern către mediul de afaceri (G2B) și Guvern către cetățeni (G2C), orientată spre implementarea procedurilor de participare publică în procesul decizional, precum și spre publicarea informației de interes public prin intermediul portalului.

5. Portalul particip.gov.md este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și este compatibil cu platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container.

6. Implementarea Portalului particip.gov.md va contribui la:

6.1. dezvoltarea unei baze de date centralizate și integrate, care să cuprindă în mod complet participarea publică în diverse etape ale procesului decizional – inițiere, consultare publică și adoptare a deciziilor autorităților publice – asigurând trasabilitatea și accesul public la această categorie de informații;

6.2. creșterea transparenței decizionale prin asigurarea unui acces facil la toate proiectele de decizii inițiate și supuse consultării publice, făcând procesul mai transparent atât pentru instituții, cât și pentru cetățeni;

6.3. furnizarea unui mecanism de monitorizare și administrare în timp real a proceselor de participare publică în procesul decizional al autorităților;

6.4. eficientizarea activității actorilor care participă în procesul de elaborare și consultare publică a actelor normative;

6.5. consolidarea procedurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare și asigurarea accesului rapid la date prin elaborarea unei soluții care poate fi ușor accesată de către Cancelaria de Stat, autoritățile administrației publice centrale și locale, societatea civilă și publicul larg, în calitate de utilizatori;

6.6. implementarea unui set de instrumente de publicare a agendei evenimentelor aferente procesului de consultare publică a proiectelor de decizii.

7. Principiile care stau la baza creării Portalului particip.gov.md sunt:

7.1. *principiul legalității*, care prevede crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu cadrul normativ existent;

7.2. *principiul veridicității datelor*, care presupune evidența în baza unor date autentice;

7.3. *principiul informării și transparenței*, care asigură accesul publicului la informații complete și clare cu privire la o anumită problemă și la soluțiile propuse prin informarea proactivă a părților interesate cu privire la toate aspectele procesului decizional;

7.4. *principiul incluziunii și nediscriminării*, care urmărește asigurarea posibilităților de participare în procesul decizional a persoanelor și grupurilor subreprezentate, inclusiv a persoanelor cu dizabilități și a grupurilor minoritare, precum și tratamentul egal al părților interesate, implicate în procesul decizional, fără nicio formă de discriminare directă sau indirectă;

7.5. *principiul plenitudinii datelor*, care vizează asigurarea volumului complet al informației gestionate de Portalul particip.gov.md;

7.6. *principiul integrității*, care presupune păstrarea conținutului și interpretarea univocă în condițiile unor acțiuni accidentale;

7.7. *principiul simplității și comodității utilizării*, care ține de proiectarea și realizarea tuturor aplicațiilor, a mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor sistemului, bazate pe principii ergonomice și logice de concepție;

7.8. *principiul exercitării controlului asupra formării și utilizării Portalului particip.gov.md*, care se realizează printr-un ansamblu de măsuri organizatorice de software și hardware, menite să asigure calitatea înaltă a resurselor informaționale de stat formate, siguranța păstrării și acumulării lor, precum și utilizarea acestora în conformitate cu cadrul normativ;

7.9. *principiul modularității și scalabilității*, care semnifică posibilitatea dezvoltării sistemului informațional fără modificarea componentelor create anterior;

7.10. *principiul dezvoltării progresive*, care admite dezvoltarea Portalului particip.gov.md și modificarea continuă a componentelor sale separate în baza tehnologiilor informaționale performante;

7.11. *principiul securității informaționale*, care se bazează pe asigurarea nivelului integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției datelor împotriva pierderii, denaturării, deteriorării, modificării, accesului și utilizării neautorizate. Securitatea Portalului particip.gov.md presupune rezistența la atacuri, protecția caracterului confidențial al informației, a integrității și pregătirea pentru lucru atât la nivel de sistem, cât și la nivel de date;

7.12. *principiul confidențialității informației*, care se referă la restricționarea accesului persoanelor neautorizate la informația cu accesibilitate limitată, în conformitate cu legislația, în scopul neadmiterii ingerinței în viața privată a subiecților datelor cu caracter personal sau al cauzării prejudiciilor persoanelor juridice.

8. Noțiunile utilizate în prezentul Concept se definesc în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, ale Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

Capitolul II

CADRUL NORMATIV-JURIDIC AL PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD

9. Dezvoltarea, administrarea și gestionarea Portalului particip.gov.md este reglementată de următoarele acte normative:

9.1. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

9.2. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;

9.3. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

9.4. Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;

9.5. Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;

9.6. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

9.7. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

9.8. Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

9.9. Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

9.10. Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019;

9.11. Hotărârea Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional;

9.12. Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice;

9.13. Hotărârea Guvernului nr. 737/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora;

9.14. Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

9.15. Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);

9.16. Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică;

9.17. Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030;

9.18. Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design;

9.19. Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006.

Capitolul III

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD

10. Funcțiile de bază ale Portalului particip.gov.md sunt:

10.1. formarea resursei informaționale privind datele aferente participării publice în procesul de inițiere, elaborare și consultare publică a proiectelor de decizii;

10.2. asigurarea condițiilor tehnice pentru realizarea procedurilor de consultare publică online;

10.3. asigurarea tehnică a trasabilității procedurilor de participare publică în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;

10.4. asigurarea vizualizării și descărcării documentelor de informare asupra proiectelor de decizii, precum și formularea și expedierea de către utilizatorii externi a comentariilor în etapele de inițiere și de consultare publică a proiectelor de decizii;

10.5. asigurarea vizualizării, descărcării și transformării datelor în interfețe grafice clare și ușor de utilizat;

10.6. asigurarea tehnică a interacțiunii cu utilizatorii prin modulul de feedback, la validarea comentariilor și publicarea acestora pe partea publică a Portalului particip.gov.md, la oferirea răspunsului fie direct pe portal, fie în sinteza propunerilor și recomandărilor;

10.7. asigurarea interacțiunii cu alte sisteme informaționale de stat și asigurarea conexiunii cu platforme și servicii guvernamentale partajate.

11. Portalul particip.gov.md are următoarele contururi funcționale:

11.1. conturul „*Gestiunea proiectelor de decizii*”, cu următoarele funcții:

11.1.1. completarea dosarului electronic al proiectului de decizie;

11.1.2. explorarea registrului proiectelor de decizii;

11.1.3. urmărirea trasabilității dosarului electronic al proiectului de decizie;

11.1.4. explorarea comentariilor aferente proiectelor de decizii;

11.1.5. generarea rapoartelor privind procesul de consultare timpurie la inițierea proiectelor de decizie și de consultare publică a proiectelor de decizii;

11.1.6. gestiunea registrului de autorități publice;

11.2. conturul „*Gestiunea agendei de evenimente*”, cu următoarele funcții:

11.2.1. publicarea anunțurilor privind ședințele de consultare publică, în etapa de inițiere sau consultare publică, organizarea altor tipuri de consultări, precum ateliere, focus-grupuri, ședințe ale grupurilor permanente sau ad-hoc etc.;

11.2.2. informarea direcționată a părților interesate, a persoanelor abonate la proiectele de decizie, înregistrate în sistem, despre anunțarea evenimentelor;

11.2.3. publicarea și informarea direcționată a părților interesate, a persoanelor abonate la proiectele de decizie, înregistrate în sistem, despre rezultatele desfășurării evenimentelor;

11.3. conturul „*Inițiative civice*”, cu următoarele funcții:

11.3.1. evidența evenimentelor de consultare publică (ședințe), a inițiativelor civice recepționate spre examinare de către autoritatea publică, printr-un formular electronic standardizat (referința la inițiativa civică supusă dezbaterii, înregistrată pe platforma e-Democrație; forma ședinței de consultare publică (cu prezență fizică, online sau mixt); data și locul ședinței de consultare publică; modalitatea de conectare în cazul ședinței de consultare publică desfășurate online sau mixt; modul de înregistrare a participanților; datele de contact ale persoanei responsabile de organizarea ședinței de consultare publică), cu posibilitatea atașării documentelor, a materialelor justificative sau a linkurilor către resurse externe;

11.3.2. evidența și trasabilitatea procesului de examinare a inițiativelor prin afișarea statutului clar pentru fiecare inițiativă în examinare, în consultare publică, acceptată, respinsă, în proces decizional, adoptată/aprobată, cu păstrarea istoricului și jurnalizării modificărilor;

11.3.3. sprijinirea consultării publice asupra inițiativelor civice prin publicarea acestora pentru comentarii;

11.3.4. integrarea informării publicului cu privire la modul de soluționare a inițiativei civice examinate, care cuprinde:

11.3.4.1. referința la inițiativa civică examinată;

11.3.4.2. mențiunea despre organizarea ședinței de consultare publică în privința inițiativei civice;

11.3.4.3. soluția finală a autorității publice (de acceptare sau de respingere a propunerii de inițiere a elaborării deciziei);

11.3.4.4. motivarea argumentată a soluției finale;

11.3.5. monitorizarea și raportarea progresului, prin generarea de rapoarte statistice privind numărul de inițiative consultate, domeniile vizate, gradul de susținere publică, rezultatele examinării, cu posibilitatea urmării etapelor ulterioare ale procesului decizional de elaborare a deciziilor în baza inițiativelor civice acceptate;

11.4. conturul „*Generarea rapoartelor și statisticilor*”, cu următoarele funcții:

11.4.1. generarea și salvarea rapoartelor și statisticilor în baza stocului de date al sistemului informațional;

11.4.2. definirea și editarea șabloanelor/modelelor standard de rapoarte care sunt completate de utilizatorii interni;

11.4.3. oferirea capacității de filtrare după parametrii stabiliți;

11.4.4. crearea rapoartelor care permit salvarea configurației acestora pentru utilizare ulterioară;

11.4.5. asigurarea evidenței datelor raportate;

11.4.6. asigurarea vizualizării și descărcării datelor în funcție de rolul și permisiunile utilizatorului;

11.4.7. urmărirea progresului în timp pentru comparare;

11.4.8. livrarea mecanismelor de generare a rapoartelor de sistem (necesare auditului informatic și anticipării eventualelor probleme de securitate);

11.4.9. oferirea mecanismului de exportare a rapoartelor cel puțin în formate PDF, CSV și încărcare în Excel;

11.5. conturul „*Gestiunea sistemului informatic*”, cu următoarele funcții:

11.5.1. configurarea parametrilor generali ai Portalului particip.gov.md;

11.5.2. gestiunea resurselor Portalului particip.gov.md;

11.5.3. crearea și publicarea conținutului pentru Portalul particip.gov.md;

11.5.4. gestionarea conturilor de utilizatori și a drepturilor acestora;

11.5.5. gestiunea nomenclatoarelor și a clasificatoarelor (metadatelor);

11.5.6. gestiunea notificărilor;

11.5.7. jurnalizarea evenimentelor de sistem.

12. Portalul particip.gov.md interacționează cu sisteme informaționale partajate și cu alte resurse și sisteme informaționale de stat, după cum urmează:

12.1. Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul sistemului pe bază de roluri;

12.2. Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și audit, asigurând evidența evenimentelor în contextul utilizării sistemelor informaționale;

12.3. Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) – pentru notificarea utilizatorilor;

12.4. Platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;

12.5. Sistemul informațional e-Legislație – pentru preluarea informațiilor din documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare”;

12.6. Sistemul informațional de evidență și management al resurselor umane din autoritățile publice – pentru preluarea datelor persoanelor fizice, angajate în cadrul autorităților publice, cărora le sunt atribuite drepturi și roluri, în scopul asigurării evidenței și actualizării oportune a datelor despre utilizatorii interni.

13. La dezvoltarea Portalului particip.gov.md se implementează modelul unitar de design, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.

14. Interfața utilizator a Portalului particip.gov.md:

14.1. oferă o interfață ergonomică, intuitivă și accesibilă tuturor tipurilor de utilizatori. Interfața utilizator reprezintă un design grafic echilibrat, distinct și adaptabil pentru majoritatea dispozitivelor utilizate;

14.2. furnizează o interfață în limbile română și rusă;

14.3. furnizează o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații în funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora), în corespundere cu normele și atributele de design unitar;

14.4. furnizează o interfață conformă cerințelor de accesibilitate a documentelor plasate, permițând reutilizarea acestora.

Capitolul IV

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD

15. Proprietarul Portalului particip.gov.md este statul.

16. Posesorul și deținătorul Portalului *particip.gov.md* este Cancelaria de Stat, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice necesare pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea acestuia.

17. Administratorul tehnic al Portalului *particip.gov.md* este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile conform cadrului normativ privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat.

18. Utilizatori ai Portalului *particip.gov.md* sunt:

18.1. *utilizatori interni:*

18.1.1. administratorul de sistem – persoana responsabilă de gestiunea și menținerea operațională a sistemului informatic, efectuarea activităților de administrare din cadrul Cancelariei de Stat;

18.1.2. administrator autoritate publică – nivelul de acces caracteristic funcționarului public care activează în autoritatea publică și este responsabil:

18.1.2.1. de integrarea modulului *particip.gov.md* pe site-ul web al autorității publice;

18.1.2.2. de gestiunea dosarelor electronice ale proiectelor de decizii;

18.1.2.3. de atribuirea registratorilor din cadrul autorității publice;

18.1.2.4. de monitorizarea comentariilor parvenite pe adresa registratorilor și respectarea de către aceștia a termenelor de validare a comentariilor pentru publicarea pe partea publică a Portalului *particip.gov.md*;

18.1.2.5. de plasarea și actualizarea informațiilor generale privind organizarea procesului decizional în cadrul autorității publice:

18.1.2.5.1. informații privind formatele permanente de consultare publică – platforma consultativă permanentă a autorității publice centrale/ consiliul pentru participare/consiliul de transparență: componența, regulament de funcționare, procese-verbale ale ședințelor desfășurate;

18.1.2.5.2. reglementările interne privind procedurile de asigurare a participării publice în procesul decizional;

18.1.2.5.3. persoana sau subdiviziunea responsabilă de participarea publică în procesul decizional și datele de contact: telefon, adresă de e-mail;

18.1.2.5.4. raportul privind participarea publică în procesul decizional al autorității publice-autor pentru anul precedent;

18.1.2.6. de extragerea datelor statistice privind participarea publică în procesul decizional al autorității;

18.1.3. registrator – persoana care este responsabilă de completarea Portalului *particip.gov.md* cu conținut. Registratorul accesează funcționalitățile Portalului *particip.gov.md* pentru:

18.1.3.1. a crea dosarul electronic al proiectului de decizie în etapa de inițiere a elaborării, prin plasarea anunțului de inițiere a deciziei (completarea următoarelor date: data plasării anunțului, obiectul și scopul elaborării proiectului

de decizie, termenul-limită și modalitatea de înaintare a recomandărilor, datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea proiectului de decizie și, după caz, materialele aferente inițierii elaborării proiectului de decizie, mențiunea despre constituirea unui grup de lucru pentru elaborarea proiectului de decizie, mențiunea despre desfășurarea ședinței de consultare publică prealabilă elaborării proiectului de decizie, mențiunea despre realizarea unui sondaj de opinie, mențiunea despre reducerea termenelor de consultare și argumentarea de rigoare);

18.1.3.2. a completa dosarul electronic al proiectului de decizie în etapa de consultare publică a proiectului de decizie prin plasarea anunțului de consultare publică (completarea următoarelor date: data plasării anunțului, versiunea inițială a proiectului de decizie; materialele aferente proiectului de decizie, inclusiv sinteza recomandărilor recepționate în etapa de inițiere a elaborării proiectului de decizie, și, după caz, domeniul de politică; descrierea succintă a obiectivelor și a principalelor prevederi ale proiectului de decizie; datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea proiectului de decizie; termenul-limită și modalitatea de înaintare a recomandărilor; după caz, mențiunea despre desfășurarea ședinței de consultare publică a proiectului de decizie; după caz, mențiunea despre reducerea termenelor de consultare publică și argumentarea de rigoare);

18.1.3.3. a recepționa comentariile parvenite la dosarele inițiate și aflate în proces pe Portalul particip.gov.md și, după examinarea primară a acestora, în termen de două zile lucrătoare, a valida sau a invalida publicarea comentariilor pe partea publică a Portalului;

18.1.3.4. a transmite anunțurile de inițiere și de consultare publică direcționat, prin selectarea grupurilor de interes relevante domeniului;

18.1.3.5. a examina comentariile parvenite la dosarele inițiate și aflate în proces de consultare publică pe Portalul particip.gov.md și, în funcție de relevanța acestora, a le include în sinteza propunerilor și recomandărilor, asigurând atribuirea, pe partea publică a portalului, a statutului de inclus în sinteză;

18.1.3.6. a completa dosarul electronic al proiectului de decizie în etapa de transmitere spre adoptare autorității publice competente cu următoarele documente: proiectul definitivat al deciziei, nota de fundamentare, procesele-verbale ale ședințelor de consultare publică desfășurate, sinteza propunerilor și recomandărilor, precum și alte materiale aferente participării publice și în baza cărora a fost elaborat proiectul deciziei, după caz;

18.1.3.7. a completa dosarul electronic al proiectului de decizie, prin publicarea, după aprobarea de către autoritatea competentă, a referinței la decizia aprobată, înregistrată în Registrul de stat al actelor juridice legis.md sau în Registrul de stat al actelor locale actelocale.md sau monitor.gov.md;

18.1.3.8. a completa dosarul electronic al proiectului de decizie, prin publicarea, în cazul proiectelor de decizii transmise spre aprobare Parlamentului, a referinței la proiect de pe site-ul Parlamentului;

18.1.3.9. a completa dosarul electronic al proiectului de decizie, prin publicarea, în caz de retragere a unui proiect de decizie din procesul decizional, a anunțului privind retragerea proiectului de decizie, cu argumentarea motivului;

18.1.4. administrator Președinție – nivelul de acces caracteristic funcționarului public care activează în Aparatul Președintelui Republicii Moldova și este responsabil de completarea dosarelor electronice pentru:

18.1.4.1. proiectele de legi recepționate spre promulgare;

18.1.4.2. proiectele de legi transmise spre reexaminare Parlamentului;

18.1.4.3. proiectele de legi promulgate;

18.2. *utilizatori externi* sunt persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat, formațiunile societății civile: organizații necomerciale, grupuri consultative cetățenești, grupuri formale sau informale ale elevilor și tinerilor, precum și alte grupuri informale de cetățeni, înființate pentru participarea în procesul decizional al autorităților publice. Utilizatorii externi, în calitate de vizitatori sau utilizatori autorizați/autentificați, pot explora registrul proceselor participative aferente proiectelor de decizii;

18.3. utilizatorii externi accesează Portalul particip.gov.md pentru:

18.3.1. a se informa despre procesele decizionale ale autorităților publice;

18.3.2. a prezenta recomandări în etapa inițierii elaborării proiectului de decizie la proiectul de decizie consultat public de autoritățile publice, prin intermediul Portalului particip.gov.md;

18.3.3. a se informa referitor la răspunsul autorităților publice la recomandările înaintate;

18.3.4. a se înregistra în grupurile de interes aferente domeniilor și cu care se identifică în procesele de participare publică;

18.3.5. a se abona la dosare, domenii de interes, la autorități publice și a primi notificări la publicarea informațiilor noi.

19. Utilizatorii interni și rolurile acestora sunt gestionate prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Portalul particip.gov.md va prelua rolurile utilizatorilor din serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

20. Autoritățile publice includ în fișele de post ale funcționarilor, împuterniciți cu roluri de utilizatori interni ai Portalului particip.gov.md, atribuțiile delegate conform rolurilor atribuite.

Capitolul V

DOCUMENTELE DE BAZĂ ALE PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD

21. Documentele de bază ale Portalului particip.gov.md se clasifică după cum urmează:

21.1. documente de intrare;

- 21.2. documente de ieșire;
- 21.3. documente tehnologice.

22. Documentele de intrare ale Portalului particip.gov.md sunt considerate:

- 22.1. fișierele aferente proiectului de decizie;
- 22.2. comentariile utilizatorilor externi pe marginea proiectelor;
- 22.3. fișierele aferente reglementărilor interne ale autorităților privind organizarea și desfășurarea participării publice;
- 22.4. formularele de raportare;
- 22.5. formularul pentru editarea șabloanelor;
- 22.6. datele raportate;
- 22.7. attributele obligatorii ale formularelor de înregistrare.

23. Documentele de ieșire ale Portalului particip.gov.md sunt considerate:

- 23.1. chestionarul privind transparența procesului decizional al autorităților;
- 23.2. anunțurile privind agenda de evenimente;
- 23.3. rapoartele aferente procedurilor de consultare publică;
- 23.4. rezumatul comentariilor și răspunsurilor transmise;
- 23.5. notificarea privind statutul procesului de consultare publică;
- 23.6. rapoartele statistice și analitice.

24. Documentele tehnologice ale Portalului particip.gov.md sunt considerate:

- 24.1. lista utilizatorilor și a drepturilor acestora;
- 24.2. dosarul electronic al proiectului de decizie;
- 24.3. înregistrările de audit ale activității sistemului și utilizatorilor;
- 24.4. nomenclatorul/clasificatorul;
- 24.5. ghidul utilizatorului;
- 24.6. termenele și condițiile de utilizare;
- 24.7. alte documente necesare pentru funcționarea și dezvoltarea acestuia.

Capitolul VI

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD

25. Totalitatea obiectelor informaționale de bază care reprezintă resursa informațională a Portalului particip.gov.md se determină în funcție de destinația acestora și include următoarele.

26. *Dosar electronic* – conține totalitatea etapelor și funcționalităților destinate creării și completării dosarelor electronice ale tuturor proiectelor de decizii ale autorităților publice supuse procedurilor de participare publică.

26.1. Identificatorul obiectului informațional „*dosar electronic*” este numărul de ordine generat de sistem, cu următoarea structură:

- 26.1.1. ID dosar – identificatorul unic al dosarului;
- 26.1.2. tip document – tipul documentului (ex: lege, hotărâre a Guvernului, dispoziție, ordin, decizie a Consiliului Local);
- 26.1.3. categoria ID – categoria documentului;
- 26.1.4. operator ID – codul operatorului care a generat sau este responsabil de document (autoritatea autor);
- 26.1.5. documente – materialele aferente dosarului (fișiere din dosar);
- 26.1.6. statut – statutul dosarului (dosar inițiat, proiect aflat în consultare publică, proiect retras, proiect în promovare, act aprobat/adoptat, proiect în promulgare, act publicat).

26.2. Scenariile de bază ale obiectului informațional „*dosar electronic*” sunt următoarele:

26.2.1. inițierea dosarului electronic al proiectului de decizie în contextul demarării procesului de elaborare a unui proiect de decizie;

26.2.2. completarea dosarului electronic, prin selectarea tipului și a domeniului de reglementare al proiectului de decizie, indicarea denumirii deciziei, a autorității-autor, inclusiv a persoanei responsabile și a datelor de contact ale acesteia, a numărului de înregistrare, și atașarea fișierelor aferente proiectului de decizie;

26.2.3. consultarea publică a proiectului de decizie (gestiunea agendei de evenimente, atașarea fișierelor relevante, după caz, indicarea numărului unic, gestiunea procesului de consultare publică);

26.2.4. gestionarea comentariilor prin analiza recomandărilor parvenite la proiect;

26.2.5. aprobarea/adoptarea deciziei care conține funcționalitățile destinate promovării proiectelor de decizii în Guvernul sau Parlamentul Republicii Moldova sau în Consiliul local/municipal/raional;

26.2.6. gestionarea dosarului proiectului de lege parvenit spre promulgare în Aparatul Președintelui Republicii Moldova;

26.2.7. publicarea deciziei. Dacă decizia este aprobată sau adoptată, dosarul va fi completat cu toate informațiile relevante despre publicarea deciziei și intrarea acesteia în vigoare conform prevederilor.

27. Agenda de evenimente – reprezintă un set de atribute aferente procesului de participare publică în procesul decizional. Agenda furnizează funcționalitățile necesare pentru publicarea anunțurilor evenimentelor organizate în etapa de inițiere a elaborării proiectului de decizie, de consultare publică a proiectului de decizie și de recepționare a comentariilor publicate de către utilizatorii externi ai Portalului particip.gov.md.

27.1. Identificatorul obiectului informațional „*agenda de evenimente*” este numărul de ordine generat de sistem, cu următoarea structură:

27.1.1. eveniment ID – identificator unic al evenimentului;

27.1.2. operator ID – autoritatea organizatoare a evenimentului;

- 27.1.3. titlu – titlul evenimentului;
- 27.1.4. tip eveniment – ședință de consultare publică (în diferite formate de lucru de implicare activă a părților interesate);
- 27.1.5. descriere – descrierea detaliată a evenimentului, conținutul textual al anunțului;
- 27.1.6. locația – locul desfășurării evenimentului sau linkul la ședința de consultare publică online;
- 27.1.7. data – data și ora de început, data și ora de sfârșit, data creării anunțului;
- 27.1.8. contacte – date de contact ale organizatorilor.
- 27.2. Scenariile de bază ale obiectului informațional „*agenda de evenimente*” sunt următoarele:
 - 27.2.1. accesarea formularului de adăugare a unui anunț în agendă;
 - 27.2.2. selectarea din listă a tipului anunțului;
 - 27.2.3. completarea denumirii anunțului;
 - 27.2.4. completarea cu data evenimentului și, eventual, cu data-limită de participare;
 - 27.2.5. selectarea persoanelor responsabile de organizarea evenimentului;
 - 27.2.6. corelarea cu dosarul proiectului de decizie vizat în eveniment;
 - 27.2.7. adăugarea anunțului.

28. *Profilul de utilizator* – este obiectul informațional care cuprinde toate datele referitoare la utilizatorii autorizați. Profilul utilizatorului va conține toate informațiile legate de acesta și funcționalitățile Portalului particip.gov.md accesibile utilizatorului (drepturi și roluri legate de acesta).

28.1. *Profilul de utilizator* este o entitate de sistem și conține înregistrările tuturor rolurilor de sistem pe care le poate deține utilizatorul:

- 28.1.1. ID utilizator – identificatorul înregistrării;
- 28.1.2. titlu – denumirea rolului;
- 28.1.3. tip – descrierea rolului, nivelul de acces;
- 28.1.4. data – data creării, data revocării;
- 28.1.5. nume – numele și prenumele utilizatorului;
- 28.1.6. funcția – funcția utilizatorului;
- 28.1.7. contacte – datele de contact ale utilizatorului (telefon, adresă de e-mail).

28.2. Scenariile de bază ale obiectului informațional „*profilul de utilizator*” sunt următoarele:

- 28.2.1. înregistrarea unui nou utilizator cu un rol specific în sistem;
- 28.2.2. accesarea, de către administratorul de sistem sau administratorul autoritate publică, a modulului de administrare a utilizatorilor;
- 28.2.3. inițierea procesului de creare prin selectarea opțiunii „Creare profil nou”;

28.2.4. completarea formularului de profil cu următoarele date: nume, funcție, date de contact, rol atribuit, nivel de acces;

28.2.5. validarea datelor – sistemul verifică dacă toate câmpurile obligatorii sunt completate;

28.2.5.1. salvarea profilului;

28.2.5.2. utilizatorul primește acces conform rolului atribuit;

28.2.6. actualizarea datelor unui profil;

28.2.6.1. accesarea, de către administratorul de sistem sau administratorul autoritate publică, a modulului de administrare a utilizatorilor;

28.2.6.2. selectarea profilului care urmează a fi modificat;

28.2.6.3. inițierea procesului de actualizare – se accesează formularul de editare a profilului;

28.2.6.4. modificarea câmpurilor relevante;

28.2.6.5. validarea datelor – sistemul validează formatul datelor;

28.2.6.6. salvarea modificărilor;

28.2.6.7. confirmarea modificărilor;

28.2.7. revocarea unui utilizator;

28.2.7.1. accesarea, de către administratorul de sistem sau administratorul autoritate publică, a modulului de administrare a utilizatorilor;

28.2.7.2. selectarea profilului care urmează a fi revocat;

28.2.7.3. inițierea procesului de revocare;

28.2.7.4. confirmarea deciziei.

29. Șabloane și rapoarte – reprezintă totalitatea funcționalităților care permit generarea și salvarea în format DOCX, XLSX și PDF a rapoartelor și statisticilor în baza stocului de date al sistemului informatic, precum și identificatoare de șablon, indicatori de raportare, configurații ale formularului de raportare, statutul șablonului.

29.1. Obiectul informațional „șabloane și rapoarte” include:

29.1.1. template ID – identificator unic intern al fiecărui șablon;

29.1.2. denumire – numele clar și concis al șablonului;

29.1.1. descriere – obiectivul;

29.1.2. indicatori incluși – listă/colecție de indicatori;

29.1.3. frecvență raport – periodicitatea raportării;

29.1.4. unitate măsură/cantitatea;

29.1.5. format fișier – fișier atașat;

29.1.6. responsabil rol (utilizatori).

29.2. Scenariile de bază ale obiectului informațional „șabloane și rapoarte” sunt următoarele:

29.2.1. crearea șablonului nou;

29.2.2. operatorul/proiectantul propune un șablon ce include anumite câmpuri/atribute;

29.2.3. se atribuie template ID, versiune și se salvează în registru, cu statutul „propus”;

29.2.4. se realizează validarea și publicarea, schimbându-se statutul la „activ”.

29.3. Sistemul de raportare a Portalului particip.gov.md va delimita trei categorii de rapoarte:

29.3.1. rapoarte analitice aferente procesului de consultare publică a proiectelor de decizii – reprezintă un set de rapoarte destinate evidenței dosarelor electronice publicate prin intermediul Portalului particip.gov.md și toate evenimentele înregistrate de consultare publică;

29.3.2. indicatori de performanță – reprezintă un set de indicatori-cheie prestabiliți, care evaluează nivelul participării publice asigurat la dosarul proiectului;

29.3.3. rapoarte de monitorizare – reprezintă o categorie de rapoarte destinate utilizatorilor cu rol administrator, utilizate pentru aprecierea modalității de interacțiune a utilizatorilor autorizați cu Portalul particip.gov.md. Această categorie de rapoarte va organiza și va afișa conținutul fișierelor log în baza cărora pot fi analizate și anticipate vulnerabilitățile sistemului informatic.

30. Nomenclatoare și clasificatori – reprezintă o categorie de obiecte de informații care cuprinde toate metadatele legate de Portalul particip.gov.md. Componenta de gestiune a nomenclatoarelor și clasificatoarelor (metadelor) constă dintr-un mecanism care permite administrarea structurii și conținutului sistemului complex de nomenclatoare ale portalului, care permit referențierea informației conținute în baza de date și adaptarea conținutului bazei de date.

30.1. Identificatorul obiectului informațional „*nomenclatoare și clasificatori*” este numărul de ordine generat de sistem, cu următoarea structură:

30.1.1. nomenclator ID – identificator unic pentru fiecare nomenclator sau clasificator;

30.1.2. denumire nomenclator – denumirea explicită a nomenclatorului;

30.1.3. versiune – versiunea actuală a nomenclatorului;

30.1.4. data validare – data aprobării/activării ultimei versiuni;

30.1.5. statut – activ, revizuit.

30.2. Scenariile de bază ale obiectului informațional „*nomenclatoare și clasificatori*” sunt următoarele:

30.2.1. importarea sau crearea nomenclatorului:

30.2.1.1. administratorul sistemului poate importa nomenclatoare în format standard (XML, JSON, CSV);

30.2.1.2. fiecare cod este salvat cu metadate (versiune, sursă, descriere);

30.2.2. sistemul validează unicitatea codurilor și consistența ierarhiei;

30.2.3. revizuirea nomenclatoarelor:

30.2.3.1. se lansează o nouă versiune a nomenclatorului;

30.2.3.2. codurile noi sunt adăugate, cele învechite sunt marcate ca „expirate”;

30.2.3.3. versiunile anterioare rămân disponibile pentru audit și trasabilitate.

Capitolul VII

SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD

31. La dezvoltarea Portalului particip.gov.md se aplică arhitectura multinivel (având cel puțin următoarele niveluri – baza de date, subsistem de păstrare fișiere, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul) și o metodologie secvențială de implementare. Dezvoltarea acestuia urmează etape distincte, începând cu analiza și proiectarea detaliată, urmate de implementare, testare și livrare. Această abordare asigură o structură clară și predictibilă, cu o planificare riguroasă și o delimitare clară a fiecărei faze de dezvoltare. Arhitectura multinivel permite separarea clară a responsabilităților fiecărei componente, asigurând coerență și stabilitate în implementare.

32. Spațiul informațional utilizează standarde deschise și este compatibil cu sisteme care utilizează atât standarde nonproprietary, cât și standarde deja existente.

33. Arhitectura complexului software-hardware, lista produselor software și a mijloacelor tehnice utilizate la crearea infrastructurii informaționale se determină de către posesor în etapele ulterioare de dezvoltare a Portalului particip.gov.md, ținând cont de:

33.1. implementarea unei soluții bazate pe SOA (Service-Oriented Architecture – arhitectură software bazată pe servicii), care oferă posibilitatea reutilizării unor funcții ale Portalului particip.gov.md cu noi funcționalități, fără a afecta funcționarea acestuia;

33.2. implementarea funcționalităților de arhivare (backup) și restabilire a datelor în caz de incidente.

34. Portalul particip.gov.md poate fi ușor de scalat, prin extinderea resurselor hardware utilizate, pentru a acomoda numărul necesar de utilizatori, atât în regim normal de lucru, cât și în perioadele de vârf.

35. Sistemul de comunicații se bazează pe infrastructura și echipamentul rețelelor guvernamentale, care includ posibilitatea conectării redundante la internet. Infrastructura existentă este planificată în mod corespunzător, pentru a oferi nivelurile adecvate de performanță și capacitate.

36. Interfețele de utilizare se adaptează automat la diverse rezoluții de afișare și sunt disponibile în limbile română și rusă.

37. Portalul particip.gov.md este construit astfel încât să fie disponibil pentru înregistrare și pentru asigurarea accesului la informație prin servicii de rețea cu un regim de disponibilitate înaltă (24 de ore, 7 zile pe săptămână).

Capitolul VIII

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE

38. Asigurarea securității informaționale include totalitatea măsurilor juridice, organizatorice, economice și tehnologice, orientate spre prevenirea pericolelor securității resurselor și infrastructurii informaționale.

39. Securitatea informațională presupune protecția Portalului particip.gov.md, în toate etapele proceselor de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor, de acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter artificial sau natural, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului posesorului și utilizatorilor resurselor informaționale și infrastructurii informaționale.

40. Asigurarea securității informației se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025.

41. Principalele pericole pentru securitatea informațională a Portalului particip.gov.md sunt:

- 41.1. colectarea și utilizarea ilegală a datelor;
- 41.2. încălcarea tehnologiei de selectare și prelucrare a datelor;
- 41.3. implementarea în produsele software și hardware a componentelor care realizează funcții neprevăzute în documentația aferentă acestor produse;
- 41.4. influența asupra sistemului cu parolă-cheie de protecție a sistemelor automatizate de prelucrare și transmitere a datelor spațiale;
- 41.5. scurgerea informației prin canalele tehnice;
- 41.6. implementarea dispozitivelor electronice pentru interceptarea informației în mijloacele tehnice de prelucrare, păstrare și transmitere a datelor, utilizând sistemele de comunicații, precum și în încăperile de serviciu ale autorităților administrației publice centrale și locale;
- 41.7. nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație mecanice sau de alt tip;
- 41.8. interceptarea informației în rețelele de transmitere a datelor și în liniile de comunicații, decodificarea acestei informații și impunerea informației false;
- 41.9. utilizarea, la crearea și dezvoltarea infrastructurii informaționale de comunicații electronice, a tehnologiilor informaționale naționale și internaționale,

a mijloacelor de protecție a informației și a mijloacelor de informatizare necertificate;

41.10. accesul neautorizat la resursele informaționale din băncile și bazele de date spațiale;

41.11. încălcarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

42. Portalul particip.gov.md asigură următoarele obiective de securitate:

42.1. *autentificarea* – garantează că zonele restricționate ale Portalului particip.gov.md sunt accesibile doar persoanelor autorizate, cu o identitate verificată prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), inclusiv alte modalități de autentificare, care permit autorizarea accesului la date cu caracter public din sistemul informațional;

42.2. *confidențialitatea* – garantează că datele înregistrate nu pot fi accesate de o parte terță neautorizată;

42.3. *integritatea* – garantează că datele înregistrate nu sunt modificate sau alterate de o parte terță neautorizată;

42.4. *nonrepudierea* – garantează că datele înregistrate nu pot fi negate mai târziu.

43. În vederea asigurării unui nivel adecvat al securității informaționale, posesorul Portalului particip.gov.md elaborează și implementează politica de asigurare a securității informaționale, care detaliază totalitatea compartimentelor de securitate, rolurile, drepturile și obligațiile fiecărui actor al acestuia.

44. O necesitate importantă privind securitatea este cea a păstrării înregistrărilor de audit pentru analiza integrității Portalului particip.gov.md și pentru monitorizarea activității înregistrărilor. Portalul particip.gov.md se bazează pe un mecanism de înregistrări de audit dublu (intern și cu utilizarea serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)), ce urmează practicile internaționale.

Capitolul IX ÎNCHEIERE

45. Portalul particip.gov.md reprezintă soluția digitală dezvoltată de către Guvern pentru implementarea cerințelor legale privind participarea publică în procesul decizional al autorităților publice din Republica Moldova.

46. Prezentul Concept conține descrierea principalelor elemente organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care este conceput și implementează ideea realizării unei soluții tehnice necesare să asigure transparența decizională și participarea publică în procesul de inițiere, elaborare și

consultare publică a deciziilor elaborate și aprobate/adoptate de către autoritățile Republicii Moldova.

47. Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor, precum și implementarea conceptelor moderne de prelucrare a informației îmbunătățește din punct de vedere calitativ procesul de consultare publică, asigură transparența decizională a documentelor emise de autorități sub forma unor inițiative, proiecte de hotărâri, proiecte de legi, propuneri de consultare, proiecte de documente de politici, acte de reglementare, strategii și alte tipuri de acte, pentru a reduce birocrăția și a asigura acces liber reprezentanților mediului de afaceri și ai societății civile, publicului larg și altor părți interesate la documentele elaborate și emise de către autoritățile publice.

REGULAMENT
privind modul de ținere a resursei informaționale formate
de Sistemul informațional „Portalul național de participare
publică – particip.gov.md”

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” (în continuare – *Regulament*) este elaborat în vederea reglementării conținutului, modului de organizare, funcționare și menținere a resursei informaționale aferente acestuia.

2. În procesul de exploatare a Sistemului informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” (în continuare – *Portalul particip.gov.md*) se formează resursa informațională Registrul participării publice în procesele decizionale ale autorităților publice (în continuare – *Registrul particip.gov.md*), care reprezintă resursa informațională oficială, creată și administrată conform prevederilor legislației Republicii Moldova, implementată și exploatată în scopul asigurării, păstrării, prelucrării și furnizării informațiilor în procesul de inițiere, elaborare și consultare publică a proiectelor de decizii ale autorităților publice.

3. Resursa informațională a Registrului particip.gov.md se formează din totalitatea datelor, informațiilor și documentelor introduse, importate, generate și actualizate în Portalul particip.gov.md, organizate conform structurii stabilite în Conceptul Sistemului informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”, precum și conform prevederilor cadrului normativ privind transparența decizională, accesul la informațiile de interes public și participarea publică în procesul decizional.

4. Registrul particip.gov.md este dezvoltat, administrat și gestionat în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și ale Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.

5. Noțiunile utilizate în prezentul Regulament corespund celor indicate în Conceptul Sistemului informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”.

Capitolul II

SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE ÎN DOMENIUL EXPLOATĂRII ȘI UTILIZĂRII REGISTRULUI PARTICIP.GOV.MD

6. Subiecții din domeniul exploatării și utilizării Registrului particip.gov.md sunt:

- 6.1. proprietarul;
- 6.2. posesorul și deținătorul;
- 6.3. furnizorii de date;
- 6.4. registratorii;
- 6.5. destinatarii.

7. Proprietarul Registrului particip.gov.md este statul, care își realizează dreptul de proprietate asupra acestuia.

8. Posesorul și deținătorul Registrului particip.gov.md este Cancelaria de Stat. Rolul de posesor și deținător al resursei informaționale reflectă aspectul administrativ ce ține de competențele deținute, necesare pentru administrarea și dezvoltarea continuă a acesteia.

9. Furnizorii datelor sunt autoritățile publice, prin personalul desemnat conform drepturilor de acces.

10. Registratorii datelor în Registrul particip.gov.md sunt persoanele din cadrul autorităților publice desemnate responsabile de înregistrarea, completarea și/sau modificarea datelor, conform atribuțiilor funcționale și rolurilor atribuite.

11. Registratorii datelor din autoritățile publice asigură introducerea în Registrul particip.gov.md și operarea informațiilor necesare pentru asigurarea evidenței și a accesului public la procedurile de participare publică în procesele decizionale ale autorității.

12. Destinatari ai Registrului particip.gov.md sunt persoanele fizice și juridice interesate de participarea în procesele decizionale ale autorităților publice și care sunt mandatate conform legislației să primească datele conținute în Registru.

Capitolul III

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PARTICIPANȚILOR LA UTILIZAREA REGISTRULUI PARTICIP.GOV.MD

Secțiunea 1

Drepturile și obligațiile posesorului și ale deținătorului

13. Posesorul și deținătorul are dreptul:

13.1. să utilizeze informația disponibilă în cadrul resursei informaționale a Portalului particip.gov.md, în scopul executării obligațiilor sale;

13.2. să elaboreze și să dezvolte, în baza competențelor, cadrul normativ cu privire la resursa informațională a Portalului particip.gov.md;

13.3. să autorizeze suspendarea activității Portalului particip.gov.md în cazul unei situații excepționale stabilite în conformitate cu actele normative în domeniu, în cazul unor incidente sau în cazul existenței riscurilor semnificative de securitate pentru resursele informaționale de importanță publică;

13.4. să organizeze activități de schimb de experiență în domeniul gestionării și funcționării portalurilor de consultare publică;

13.5. să solicite de la registratorii de date asigurarea disponibilității datelor pentru expunerea acestora în cadrul Registrului particip.gov.md;

13.6. să solicite de la registratorii de date actualizarea sau corectarea datelor disponibile a fi vizualizate prin intermediul Registrului particip.gov.md, în cazul depistării unor omisiuni și erori;

13.7. să utilizeze instrumentele de monitorizare și raportare oferite de resursa informațională a Portalului particip.gov.md pentru a evalua activitatea, performanțele serviciilor și pentru a identifica eventualele probleme sau deficiențe;

13.8. să dezvolte și să implementeze noi funcționalități ale resursei informaționale a Portalului particip.gov.md pentru îmbunătățirea serviciilor, adaptându-se la noi reglementări sau cerințe tehnice;

13.9. să colaboreze cu alte autorități sau instituții pentru a integra Portalul particip.gov.md cu alte platforme și servicii digitale guvernamentale;

13.10. să organizeze activități de instruire privind completarea și gestiunea informațiilor din Registrul particip.gov.md.

14. Posesorul și deținătorul este obligat:

14.1. să asigure condițiile juridice, organizatorice și financiare pentru crearea și funcționarea resursei informaționale în conformitate cu normele cadrului juridic și ale prezentului Regulament;

14.2. să asigure suport metodologic și operațional pentru gestionarea informațiilor din Registru și utilizarea funcționalităților Portalului particip.gov.md;

14.3. să stabilească planurile de dezvoltare și să asigure dezvoltarea continuă a funcționalităților Portalului particip.gov.md;

14.4. să asigure funcționarea continuă și eficientă a Portalului particip.gov.md, destinat gestionării și exploatării Registrului particip.gov.md;

14.5. să asigure monitorizarea și evaluarea periodică a performanțelor infrastructurii care deservește Registrul particip.gov.md;

14.6. să elaboreze și să aprobe procedurile operaționale pentru operarea Registrului particip.gov.md;

14.7. să elaboreze și să aprobe regulile tehnice de conectare și accesare a Registrului particip.gov.md;

14.8. să stabilească politica de acces și să atribuie, să modifice și să gestioneze rolurile și drepturile de acces ale subiecților autorizați la datele din resursa informațională, în limitele competențelor legale și conform drepturilor atribuite fiecărui tip de utilizator;

14.9. să elaboreze, să aprobe și să publice pe interfața publică a Portalului particip.gov.md termenele și condițiile de utilizare ale resursei;

14.10. să asigure înregistrarea obiectelor informaționale;

14.11. să intervină pentru investigarea, soluționarea, înlăturarea erorilor identificate sau comunicate de subiecți;

14.12. să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate pentru asigurarea securității și protecției datelor;

14.13. să implementeze și să mențină mecanismele de auditare și jurnalizare a accesului, a modificării și a utilizării datelor stocate în Registrul particip.gov.md, pentru asigurarea monitorizării operațiunilor efectuate;

14.14. să asigure procesul de integrare cu sistemele informaționale externe;

14.15. să asigure integritatea informației în cadrul Portalului particip.gov.md pe segmentul său de responsabilitate;

14.16. să asigure suportul metodologic și practic, prin elaborarea procedurilor, a regulilor și a instrucțiunilor în ceea ce privește înregistrarea, acumularea, păstrarea, completarea, corectarea, sistematizarea și utilizarea datelor;

14.17. să colaboreze, conform actelor normative, cu administratorul tehnic în domeniul administrării tehnice a Portalului particip.gov.md.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile registratorului

15. Registratorul are dreptul:

15.1. să vizualizeze și să editeze informații relevante generate din Registrul particip.gov.md, conform rolului atribuit;

15.2. să acceseze spațiul informațional al Portalului particip.gov.md, în limitele rolului atribuit;

15.3. să acceseze informațiile care se conțin în Registrul particip.gov.md și care au fost prezentate de către acesta;

15.4. dacă sunt identificate erori sau date inexacte, registratorul are dreptul de a le modifica sau a le corecta în conformitate cu reglementările și procedurile stabilite;

15.5. să înainteze posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea Portalului particip.gov.md;

15.6. să solicite și să primească de la deținător susținere metodologică și practică privind funcționarea Portalului particip.gov.md;

15.7. să înainteze posesorului și deținătorului propuneri privind îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării Portalului particip.gov.md;

15.8. să acceseze datele puse la dispoziție prin resursa informațională formată de Portalul particip.gov.md.

16. Registratorul este obligat:

16.1. să asigure continuitatea înregistrării datelor în Registrul particip.gov.md;

16.2. să asigure corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor introduse în Registrul particip.gov.md;

16.3. să asigure actualizarea datelor introduse în Registrul particip.gov.md;

16.4. să asigure revizuirea datelor înregistrate în cazul existenței solicitării din partea posesorului;

16.5. să întreprindă măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe;

16.6. să utilizeze funcționalitățile Portalului particip.gov.md exclusiv conform destinației acestora și în strictă conformitate cu legislația;

16.7. să utilizeze informația obținută din Registrul particip.gov.md doar în scopurile stabilite de legislație.

Secțiunea a 3-a Drepturile și obligațiile destinatarului

17. Destinatarul are următoarele drepturi:

17.1. să acceseze și să utilizeze datele și metadatele în scopurile prevăzute de cadrul normativ;

17.2. să se informeze privind participarea publică în procesele decizionale ale autorităților publice;

17.3. să vizualizeze statistici generate de Registrul particip.gov.md;

17.4. să înainteze posesorului propuneri privind îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării Portalului particip.gov.md.

18. Destinatarii are următoarele obligații:

18.1. să utilizeze funcționalitățile Portalului particip.gov.md strict în conformitate cu scopurile acestuia, folosind un limbaj decent, fără discriminare și instigare la ură;

18.2. să utilizeze datele conform condițiilor de utilizare descrise de către posesorul și deținătorul Portalului particip.gov.md;

18.3. să respecte condițiile tehnice de utilizare a Portalului particip.gov.md.

Capitolul IV**ȚINEREA ȘI ASIGURAREA FUNCȚIONĂRII RESURSEI
INFORMAȚIONALE FORMATE DE PORTALUL PARTICIP.GOV.MD**

19. Resursa informațională a Portalului particip.gov.md este ținută în modul și în condițiile definite în Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și de prezentul Regulament.

20. Interfața de utilizare a Registrului particip.gov.md este disponibilă în limbile română și rusă.

21. Posesorul/deținătorul Registrului particip.gov.md efectuează ținerea și administrarea acestuia cu ajutorul complexului de mijloace software și hardware, în corespundere cu prezentul Regulament.

22. Integrarea Registrului particip.gov.md cu alte sisteme informaționale, inclusiv cu sistemele informaționale partajate, se realizează conform Conceptului Portalului particip.gov.md, utilizând canale de schimb de date securizate.

23. Accesul la date din Registrul particip.gov.md este asigurat prin accesarea aplicației web „particip.gov.md”.

24. Portalul particip.gov.md funcționează zilnic, 24/24, cu excepția timpului rezervat pentru lucrări de mentenanță, care sunt programate.

25. Funcționarea Portalului particip.gov.md este asigurată de către posesor și deținător până la adoptarea deciziei de scoatere din exploatare a acestuia. În cazul scoaterii din exploatare, metadatele se arhivează conform cadrului normativ aplicabil.

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA DATELOR ÎN REGISTRU

26. Registrul format de Portalul particip.gov.md, fiind integrat cu alte sisteme informaționale, asigură un mediu informațional securizat, exhaustiv și transparent.

27. Evidența obiectelor informaționale se asigură conform prevederilor Conceptului Portalului particip.gov.md.

28. Înregistrarea datelor cu privire la obiectele informaționale în Portalul particip.gov.md se efectuează de către registratori.

29. Înregistrarea se efectuează în ordine cronologică, fiecărei înregistrări fiindu-i atribuită data efectuării înscrierii în Portalul particip.gov.md.

30. Accesul la informația bazei de date pentru înregistrare este limitată în funcție de drepturile și rolurile specifice ale utilizatorilor. Fiecare categorie de utilizatori are acces la o interfață personalizată pentru vizualizarea și gestionarea informației bazei de date.

31. Codul de identificare a înregistrării este unic, invariabil și nu poate fi atribuit altor înregistrări, inclusiv după radierea acestuia din Registrul particip.gov.md.

32. Registratorii se autentifică în Portalul particip.gov.md prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

Capitolul VI

MODIFICAREA, COMPLETAREA ȘI RADIAREA DATELOR DIN REGISTRU

33. Modificarea, corectarea, completarea sau radierea datelor din Registrul particip.gov.md de către registratori se efectuează cu indicarea motivului ce confirmă necesitatea acțiunilor efectuate, posesorul oferind posibilitatea de modificare, corectare, completare sau radiere a datelor introduse anterior.

34. Registrul particip.gov.md asigură posibilitatea accesării și vizualizării informației în orice etapă de modificare și completare a datelor, precum și evidența tuturor modificărilor și completărilor.

35. Orice modificare și completare în Registrul particip.gov.md a obiectelor informaționale, precum și scoaterea din evidență a acestora se efectuează doar în baza documentelor justificative, cu indicarea motivului ce confirmă necesitatea acțiunilor efectuate.

36. Pentru toate modificările sau completările operate în Registrul particip.gov.md se asigură păstrarea istoricului acestora. Modificarea sau completarea datelor nu afectează accesarea și vizualizarea informației din Registrul particip.gov.md.

37. Actualizarea informațiilor de către registratorii de date nu este considerată corectare a acestora. Registratorii de date sunt obligați să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor prezentate pentru a fi înscrise în Registrul particip.gov.md, precum și să asigure actualizarea acestora în modul stabilit de legislație.

38. Registrul particip.gov.md utilizează datele până la atingerea scopului, iar ulterior permite arhivarea datelor și a documentelor în format electronic, pentru eficientizarea procesului de prelucrare și furnizare către utilizator a informației documentate.

39. Termenul de păstrare a documentelor electronice este identic cu termenul prevăzut de legislație pentru păstrarea documentelor echivalente pe suport de hârtie.

40. Indiferent de nivelul de acces al utilizatorului, dreptul de acces nu atribuie dreptul de a suprima direct înregistrările bazei de date, fiind admisă doar schimbarea statutului înregistrării ce urmează a fi eliminată. De asemenea, nu se admite modificarea directă a datelor bazei de date fără a fi coordonate și aprobate de către instituția responsabilă.

41. Orice modificare a informației unei înregistrări, schimbare a statutului înregistrării, adăugare a unor înregistrări noi etc. este înscrisă, arătând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat modificarea. Pentru fiecare modificare Registrul particip.gov.md salvează în evenimentul jurnalizat modificarea efectuată.

Capitolul VII

CERINȚELE PRIVIND ASIGURAREA SECURITĂȚII

42. Securitatea informațională presupune protecția Portalului particip.gov.md în toate etapele proceselor de creare, de procesare, de stocare și de transmitere a datelor, de acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter

artificial sau natural, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului posesorului/deținătorului și utilizatorilor resurselor informaționale și infrastructurii informaționale.

43. Elaborarea, menținerea și administrarea Portalul particip.gov.md este realizată în conformitate cu legislația și standardele naționale în domeniul asigurării securității informaționale și protecției informației.

44. Asigurarea securității informației va fi realizată în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice de securitate cibernetică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025.

45. Executarea măsurilor de asigurare a securității informaționale și a suportului software atât împotriva accesului neautorizat la bazele de date ale Portalului particip.gov.md, cât și împotriva modificării neautorizate a conținutului obiectelor informaționale și a suportului software al Portalului particip.gov.md îi revine deținătorului.

Capitolul VIII

CONTROLUL ȘI RESPONSABILITATEA

46. Ținerea resursei informaționale a Portalului particip.gov.md este supusă controlului intern și extern, în conformitate cu legislația.

47. Controlul intern asupra modului de ținere a Registrului particip.gov.md se realizează de către posesor.

48. Controlul extern asupra respectării cerințelor privind crearea, ținerea și reorganizarea Registrului particip.gov.md se efectuează de către autoritățile abilitate cu atribuții în domeniul auditului informatic.

49. Răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor transmise spre publicare în Registrul particip.gov.md le revine registratorilor, inclusiv deținătorului acestuia pentru datele proprii publicate.

50. Suspendarea activităților Portalului particip.gov.md se realizează la solicitarea posesorului sau la inițiativa administratorului tehnic, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la instituirea Sistemului informațional
„Portalul național de participare publică - particip.gov.md”, aprobarea Conceptului și a
Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul
informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat de către Cancelaria de Stat, Direcția drepturile omului și cooperarea cu societatea civilă.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Dezvoltarea funcționalului platformei online de consultare publică particip.gov.md, prin perfecționarea interfeței, precum și dezvoltării aspectelor specifice ale platformei de asigurare a transparenței, consultării, feedback și monitorizării procesului decizional al autorităților publice este prevăzută în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025 – 2029, Cluster 1 Valori fundamentale, Anexa B, Funcționarea Instituțiilor Democratice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. De asemenea, aceasta este o măsură planificată pentru atingerea rezultatului strategic 10. Mecanismele de consultare publică sunt concepute într-o manieră incluzivă, permițând societății civile și cetățenilor să participe și să contribuie la procesul decizional, din Foaia de parcurs privind „Funcționarea Instituțiilor Democratice”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 276/2025.

2.2. Elaborarea prezentului proiect este determinată de necesitatea de reglementare a modului de ținere a resursei informaționale formate de sistemul informațional particip.gov.md.

Este de menționat că portalul național particip.gov.md (Portalul) reprezintă soluția digitală dezvoltată de către Cancelaria de Stat pentru implementarea cerințelor legale privind transparența decizională și consultările publice în Republica Moldova. Portalul a fost lansat la sfârșitul anului 2011 ca parte a angajamentului Moldovei față de Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă, o inițiativă internațională care vizează promovarea transparenței, implicării cetățenilor, a responsabilității publice și a integrității. Rolul principal al Portalului este să reprezinte o platformă centralizată prin care cetățenii, organizațiile societății civile și autoritățile statului să comunice și să colaboreze în procesele decizionale desfășurate de autoritățile publice. De la lansarea acestuia, Portalul a fost modernizat în câteva iterații, ultima fiind realizată în anul 2020.

La momentul actual, Portalul este supus unui proces de modernizare complexă, reieșind din evaluarea realizată în anul 2024, cu accent pe eficacitatea Portalului în promovarea transparenței și a participării publice în procesele decizionale. Evaluarea a fost realizată ca parte a Planului național de acțiuni pentru guvernare deschisă 2023-2025, Angajamentul nr. 2: Îmbunătățirea mecanismelor de transparență și participare a societății civile. De asemenea, perfecționarea Portalului rezidă din angajamentul Republicii Moldova de a asigura participarea publică în procesul decizional, în conformitate cu standardele democratice internaționale, precum și din cerințele legale interne privind participarea publică, accesul la informație și digitalizarea administrației publice. Astfel modernizarea funcționalității și interfeței publice a Portalului are loc atât pe partea de business-procese, cât și pe partea vizuală publică.

În prezent, participarea părților interesate la inițierea, elaborarea și consultarea publică a proiectelor de decizii ale autorităților publice se desfășoară fragmentar și adesea într-o manieră neuniformă, fără o trasabilitate clară și fără o platformă digitală integrată care să acopere aceste procese. Totodată, chiar dacă autoritățile publice asigură implicarea societății civile în procesul decizional, deseori acest fapt nu este vizibil, deoarece informațiile privind informarea și consultarea publică sunt plasate pe surse diferite, fapt ce face imposibilă urmărirea traseului de participare publică la luarea deciziilor. De asemenea, de cele mai dese ori, răspunsul autorităților la comentariile și recomandările societății civile sunt publicate neuniform, fapt ce reduce accesul părților interesate la procesul decizional, cooperarea cu societatea civilă în procesul decizional și implicit încrederea în autoritățile publice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectivele principale ale Portalului particip.gov.md sunt îmbunătățirea transparenței proceselor decizionale ale autorităților publice centrale și locale, împuternicirea persoanelor fizice și juridice să contribuie activ la aceste procese și, în cele din urmă, îmbunătățirea calității actelor normative și a politicilor publice prin intermediul unui proces de feedback divers și oportun. Subsecvent, implementarea unei platforme digitale avansate/performante va spori eficientizarea activității actorilor care participă în procesul de inițiere, elaborare și consultare publică a actelor normative, va consolida procedurile de colectare și procesare a informațiilor aferente proiectelor de decizii consultate și va furniza Cancelariei de Stat un mecanism de monitorizare și administrare în timp real a proceselor de participare publică în procesul decizional al autorităților publice de diferit nivel.

Proiectul prevede instituirea Sistemului informațional „Portalul național de participare publică - particip.gov.md”, aprobarea Conceptului, corespunzător Anexei nr. 1, și a Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Portalul național de participare publică – particip.gov.md”, conform Anexei nr. 2.

Destinația principală a SI „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” (în continuare SI Portalul particip.gov.md) este formarea resursei informaționale unice de ramură, care să conțină totalitatea datelor aferente proceselor de participare publică la inițierea, elaborare, consultarea publică și aprobarea deciziilor de interes public.

Funcțiile de bază ale SI Portalul particip.gov.md sunt:

- 1) formarea resursei informaționale privind datele aferente participării publice în procesul de inițiere, elaborare și consultare publică a proiectelor de decizii;
- 2) implementarea procedurilor online de consultare publică a proiectelor de decizii;
- 3) asigurarea trasabilității participării publice în procesul decizional;
- 4) asigurarea vizualizării și descărcării deciziilor precum și formularea și expedierea de către utilizatorii externi a comentariilor/recomandărilor aferente proiectelor;
- 5) asigurarea interoperabilității cu alte sisteme informaționale de stat și asigurarea conexiunii cu platforme și servicii guvernamentale partajate.

Suplimentar, proiectul vine să elucideze drepturile și obligațiile subiecților aferenți SI Portalul particip.gov.md. Complementar, proiectul vine să detalieze spațiul informațional (obiectele informaționale) și spațiul tehnologic al sistemului informațional.

În concluzie, proiectul vizează descrierea elementelor principale organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care sistemul informațional este conceput și implementează ideea realizării unei soluții tehnice necesare să asigure transparența decizională în procesul de inițiere, elaborare și consultare publică a actelor normative, documentelor de politici publice și documentelor de planificare strategică elaborate de autoritățile publice din Republica Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

SI Portalul particip.gov.md va contribui la:

- 1) Consolidarea bazei legale și instituționale pentru participarea publică;
- 2) Dezvoltarea unei baze de date centralizate și integrate care să cuprindă în mod complet etapele participării publice în procesul decizional – inițiere, consultare publică și adoptare a deciziilor – asigurând trasabilitatea și accesul la informațiile de interes public;
- 3) Creșterea transparenței decizionale prin asigurarea unui acces facil la toate proiectele de decizii supuse participării publice, făcând procesul mai transparent atât pentru autorități, cât și pentru cetățeni;
- 4) Furnizarea unui mecanism de monitorizare și administrare în timp real a proceselor de consultare a deciziilor;
- 5) Consolidarea procedurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare și asigurarea accesului rapid la date prin elaborarea unei soluții care poate fi ușor accesată de către Cancelaria de Stat, autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de către părțile interesate, în calitate de utilizatori;
- 6) Eficientizarea activității actorilor care participă în procesul de inițiere, elaborare și consultare publică a deciziilor;
- 7) Crearea unei infrastructuri informaționale sigure, accesibile și transparente;
- 8) Implementarea unui instrument de publicare a agendei evenimentelor aferente procesului de participare publică în procesul decizional al autorităților.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimate

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului se va realiza din contul și în limitele mijloacelor alocate anual din bugetul de stat Cancelariei de Stat, precum și din alte surse, conform legislației.

Actualmente, mentenanța standard a portalului particip.gov.md, de rând cu alte 10 pagini și portaluri web ale Guvernului și Cancelariei de Stat, este asigurată de către I.P. STISC în baza contractului anual în valoare de 50 mii lei, încheiat cu Cancelaria de Stat.

Finanțarea actuală a modernizării Portalului național de participare publică este acoperită din fonduri externe nerambursabile (Proiectul „Sporirea libertății mass-media în Republica Moldova” a Consiliului Europei).

Urmare a dării în exploatare a SI Portalul particip.gov.md, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic, Acordul privind administrarea tehnică și menținerea SI Portalul particip.gov.md, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și mentenanța, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

Alocațiile financiare anuale pentru mentenanța sistemului care vor fi expuse în cadrul bugetului anual al Cancelariei de Stat, vor viza asigurarea proceselor de administrare și exploatare a sistemelor informaționale precum și activități de dezvoltare a sistemului informațional. Pentru anul 2026, în bugetul Cancelariei de Stat sunt prevăzute 200 mii lei pentru administrarea tehnică, menținerea și promovarea SI Portalul particip.gov.md, la subprogramul bugetar ”Exercitarea guvernării”.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Facilitarea cooperării între autoritățile publice de diferit nivel, cetățeni și mediul de afaceri (G2G, G2C, G2B).

4.4. Impactul social

Proiectul nu are un impact social direct, deoarece nu reglementează domenii ce vizează în mod explicit sănătatea, educația, asistența socială sau ocuparea forței de muncă.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul prevede aplicarea în procesele aferente ținerii resursei informaționale a principiului confidențialității informației, care se referă la restricționarea accesului persoanelor neautorizate la informația cu accesibilitate limitată, în conformitate cu legislația, în scopul neadmiterii ingerinței în viața privată a subiecților datelor cu caracter personal sau cauzării prejudiciilor persoanelor juridice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu are un impact diferențiat de gen. Măsurile sunt neutre din perspectiva sexului și nu generează discriminări directe sau indirecte.

4.5. Impactul asupra mediului

Actul normativ nu reglementează domenii cu incidență asupra mediului. Impactul este considerat inexistent sau irelevant din punct de vedere ecologic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Nu este necesară efectuarea expertizei de compatibilitate, în lipsa normelor care vizează armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat pe particip.gov.md la data de 5 septembrie 2025: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiect-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-conceptului-sistemului-informational-portalul-national-de-participare-publica-si-a-regulamentului-privind-modul-de-tinere-a-resursei-informationale-formate-de-sistemul-informational-portalul-national-de-participare-publica/15135>

La etapa de inițiere nu au fost recepționate careva propuneri sau recomandări.

Proiectul a fost supus avizării și consultării publice conform art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat, la compartimentul ”Transparență decizională/Proiecte de documente”, inclusiv pe particip.gov.md la următoarea referință: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-privind-reglementarea-participg/15135>

În subsidiar, proiectul a fost supus avizării cu următoarele autorități publice – utilizatori ai portalului de participare publică:

- Ministerul Finanțelor
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
- Ministerul Justiției
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
- Ministerul Afacerilor Interne
- Ministerul Apărării
- Ministerul Energiei
- Ministerul Sănătății
- Ministerul Educației și Cercetării
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Ministerul Culturii
Ministerul Mediului
Ministerul Afacerilor Externe
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Alte părți consultate:

Congresul Autorităților Locale din Moldova

I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”;

I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Obiecțiile și propunerile parvenite în procedura de avizare au fost incluse în sinteza propunerilor și recomandărilor, parte integrantă a dosarului prezentului proiect, fiind examinate punctual și oferit răspuns argumentat.

La etapa de consultare publică nu au fost recepționate recomandări de la părțile interesate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus consultării prealabile cu I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”, în virtutea prevederilor pct.22 din Hotărârea Guvernului nr.414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat. Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, iar concluziile/constatările au fost examinate, acceptate integral și incluse în tabelul de sinteză la proiect, în același timp fiind operate modificările necesare la proiect, corespunzător celor menționate în Raportul de expertiză.

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției, iar concluziile/constatările au fost examinate și inserate în tabelul de sinteză la proiect. Propunerile au fost în marea lor majoritate acceptate integral.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul dat nu necesită operarea modificărilor în alte acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil.

Secretar se Stat al Guvernului

/semnat electronic/

Daniel ROTARU

SINTEZA

la proiectul cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Portalul național de participare publică” și a Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Portalul național de participare publică”

n/o	<i>Articol</i>	<i>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</i>	<i>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</i>	<i>Argumentarea autorului proiectului</i>
Avizare și consultare publică prealabilă				
La proiectul Conceptului:				
1.	10. SI „Portalul național de participare publică” are următoarele contururi funcționale: 10.3 Conturul „Inițiative civice” cu următoarele funcții: 10.3.1 depunerea inițiativelor civice printr-un formular electronic standardizat pentru înregistrarea inițiativelor (titlu, descriere, domeniu, obiective, autor/grup inițiator, date de contact), cu posibilitatea de atașare a documentelor, materialelor justificative sau linkuri către resurse externe; 10.3.2 evidența și trasabilitatea inițiativelor prin afișarea statutului clar pentru fiecare inițiativă depusă, în examinare, supusă dezbaterii publice, acceptată, respinsă, în implementare, finalizată, cu păstrarea istoricului și jurnalizării modificărilor;	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Proiectul Conceptului la subpct. 10.3 menționează despre conturul funcțional „Inițiative civice” cu descrierea funcțiilor respective. Cu referință la acest aspect, ținem să menționăm că Hotărârea Guvernului nr.564/2024 pentru aprobarea Conceptului platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație), la pct. 3, reglementează conturul funcțional „e-Petiție”, care permite depunerea și prelucrarea inițiativelor civice (petițiilor colective). Descrierea conturului are loc la subpct. 10.1 din Concept. În acest context, facem trimitere la dispozițiile art.19 alin.(8) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, care stabilește expres că se interzice înregistrarea repetată a obiectului registrului, care a fost înregistrat într-un alt registru de stat.	Se acceptă parțial În versiunea actuală Subpct. 11.3. are următorul conținut: 11.3 Conturul „<i>Inițiative civice</i>” cu următoarele funcții: 11.3.1 evidența evenimentelor de consultare publică (ședințe) a inițiativelor civice recepționate spre examinare de către autoritatea publică, printr-un formular electronic standardizat (referința la inițiativa civică supusă dezbaterii, înregistrată pe platforma e-Democrație; forma ședinței de consultare publică (cu prezență fizică, online sau mixt); data și locul ședinței de consultare publică; modalitatea de conectare în cazul ședinței de consultare publică desfășurate online sau mixt; modul de înregistrare a participanților; datele de contact ale persoanei responsabile de organizarea ședinței de consultare publică.), cu

10.3.3 sprijinirea consultării publice asupra inițiativelor civice prin publicarea acestora pentru comentarii cu posibilitatea organizării de sondaje și dezbateri publice asociate inițiativelor; 10.3.4 integrarea cu autoritățile publice competente în contextul transmiterii inițiativelor către autoritățile responsabile pentru evaluare; 10.3.5 monitorizarea și raportarea progresului, prin generarea de rapoarte statistice privind numărul de inițiative consultate, domeniile vizate, gradul de susținere publică, rezultatele implementării, cu posibilitatea urmării etapelor de implementare a inițiativelor acceptate.		Astfel, pornind de la faptul că față de resursa informațională formată de SI „Portalul național de participare publică”, ce se propune de a fi instituit, se vor aplica și dispozițiile Legii cu privire la registre, Cancelaria de Stat urmează să se asigure ca obiectele informaționale ale acestei resurse informaționale nu vor dubla și nu se vor suprapune cu obiectele informaționale ale resursei informaționale formate de platforma e-Democrație, care deja există și funcționează ca atare.	posibilitatea de atașare a documentelor, materialelor justificative sau link-uri către resurse externe; 11.3.2 evidența și trasabilitatea procesului de examinare a inițiativelor prin afișarea statutului clar pentru fiecare inițiativă în examinare, în consultare publică, acceptată, respinsă, în proces decizional, adoptată/aprobată, cu păstrarea istoricului și jurnalizării modificărilor; 11.3.3 sprijinirea consultării publice asupra inițiativelor civice prin publicarea acestora pentru comentarii cu posibilitatea organizării de sondaje și dezbateri publice asociate inițiativelor; 11.3.4 integrarea informării publicului, inclusiv prin platforma e-Democrație, cu privire la modul de soluționare a inițiativei civice examinate, care cuprinde: 11.3.4.1 referința la inițiativa civică examinată; 11.3.4.2 mențiunea despre organizarea ședinței de consultare publică în privința inițiativei civice; 11.3.4.3 soluția finală a autorității publice (de acceptare sau de respingere a propunerii de inițiere a elaborării deciziei); 11.3.4.4 motivarea argumentată a soluției finale.

				11.3.5 monitorizarea și raportarea progresului, prin generarea de rapoarte statistice privind numărul de inițiative consultate, domeniile vizate, gradul de susținere publică, rezultatele examinării, cu posibilitatea urmării etapelor ulterioare a procesului decizional de elaborare a deciziilor în baza inițiativelor civice acceptate. De menționat că în prezent Cancelaria de Stat elaborează proiectul Legii privind participarea publică, care va asigura cadrul legal pentru inițiativele civice, a nu se confunda cu petițiile colective. Astfel, proiectul stipulează la Înregistrarea și înaintarea inițiativei civice: Orice parte interesată poate propune autorităților publice inițierea elaborării unei decizii prin intermediul platformei e-Democrație. După publicarea inițiativei civice, părțile interesate pot să se alătore inițiativei prin susținerea acesteia exclusiv în format electronic, prin platforma e-Democrație. Subsecvent, pe platforma e-Democrație se vor înregistra inițiativele civice și se vor colecta semnăturile de susținere a acestora. Ulterior, procesul decizional de elaborare a deciziilor în baza inițiativelor civice acceptate va trece exclusiv pe portalul național de participare publică (particip.gov.md), unde

				autoritatea publică anunță ședința de consultare publică și publică comunicatul privind rezultatul examinării inițiativei de acceptare sau respingere a inițiativei civice. În cazul acceptării inițiativei, autoritatea publică va asigura la această inițiativă procesul decizional aferent elaborării proiectului de decizie, conform normelor general stabilite (în concordanță cu etapele de pe particip.gov.md).
2.	Subpct. 8.10	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	La subpct. 8.10, din motiv că HG 201/2017 a fost abrogată, textul „Hotărârea Guvernului nr.201/2017 privind aprobarea cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică” se va substitui cu textul „Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetică de către furnizorii de servicii în sectoarele critice.”	Se acceptă Modificările au fost operate.
3.	Pct. 8	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Pct. 8 urmează a fi completat cu trimiteri și la alte acte normative din domeniul e-Transformării guvernării, care reglementează utilizarea în spațiul tehnologic a unui sistem informațional nou, a unor sisteme informaționale partajate, funcționalitățile cărora, în opinia noastră, ar urma să fie reutilizate la dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică”: 1) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate; 2)	Se acceptă parțial SI „Portalul național de participare publică” va fi consumator de date din Sistemul informațional e-Legislație în conformitate cu prevederile subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024. Potrivit, pct. 25 din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, Posesorul și deținătorul SI e-Legislație este Cancelaria de Stat, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea

			Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design; 3) Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019; 4) Regulamentul privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.323/2021; 5) Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”; 6) Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030.	sistemului, precum și realizează nemijlocit competențele de creare, administrare, mentenanță și dezvoltare a acestuia. Prin urmare, Cancelaria de stat este deținătorul și posesorul ambelor Sisteme informaționale și va realiza schimb de date intern, exceptând Platforma de interoperabilitate (MConnect). Acest aspect, este reglementat de prevederile art.6, alin.(5) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, care stabilește că schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public poate avea loc și în afara platformei de interoperabilitate. În partea ce ține de potențialul de furnizare a datelor prin Platforma de interoperabilitate (MConnect), menționăm că MConnect se concentrează pe interoperabilitatea între sisteme informatice prin schimbul de date structurate, care pot fi prelucrate automat, în timp ce SI „Portalul național de participare publică” gestionează documente ne-structurate, cum ar fi fișiere PDF și Word, care nu pot fi procesate în mod eficient de MConnect. În acest context, SI „Portalul național de participare publică” nu va genera metadate care pot fi înregistrate ca active semantice în Catalogul semantic.
4.	Pct. 11	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	La pct. 11 din proiect după cuvântul „partajate” urmează a fi completat cu textul „și alte resurse și sisteme informaționale de stat” Suplimentar	Se acceptă parțial Textul a fost completat cu sintagma „și alte resurse și sisteme informaționale de stat”

			acest punct urmează a fi completat cu următoarele prevederi aferente interacțiunii dintre sisteme: „platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat; Sistemul informațional e-Legislație - pentru preluarea informațiilor din documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare” al SI eLegislație, pentru asigurarea transparenței procesului decizional” Propunerea aferentă interacțiunii cu Sistemul informațional e-Legislație se bazează pe prevederile subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional eLegislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024.	Totodată, Cancelaria de stat este deținătorul și posesorul ambelor Sisteme informaționale și va realiza schimb de date intern, exceptând Platforma de interoperabilitate (MConnect). Mai mult, subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional eLegislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024 nu prevede expres obligativitatea de furnizare a datelor către SI „Portalul național de participare publică” prin MConnect.
5.	Capitolul III	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	În corelare cu pct.4 din sbp.1) și 2) din Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”, Capitolul III se va completa cu următoarea normă: „În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat,	Nu se acceptă SI „Portalul național de participare publică” nu va genera metadate care pot fi înregistrate ca active semantice în Catalogul semantic.

			Cancelaria de Stat înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic.”.	
6.	Capitol III	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Se va completa cu prevederi aferente implementării modelului unitar de design în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025. Conform prevederilor pct. 4, 6 și 7 din Hotărârea menționată, Ministerele, Cancelaria de Stat, alte autorități centrale și structurile din subordinea lor, prestatorii de servicii publice - vor utiliza modelul unitar de design în toate etapele de proiectare, dezvoltare și actualizare a resurselor și sistemelor informaționale destinate prestării serviciilor publice electronice, precum și vor aplica modelul unitar de design la crearea sau dezvoltarea altor resurse și sisteme informaționale de stat care nu sunt destinate prestării serviciilor publice electronice sau la crearea și dezvoltarea noilor site-uri web oficiale. La fel, pct. 8 din Hotărârea menționată supra prevede că înainte de punerea în exploatare a resurselor și sistemelor informaționale menționate la pct. 6 și 7, designul elaborat va fi coordonat cu Instituția	Nu se acceptă Pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 prevede că înainte de punerea în exploatare a resurselor și sistemelor informaționale menționate la pct. 6 și 7, designul elaborat va fi coordonat cu Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”. Prin urmare, Cancelaria de Stat va coordona designul elaborat la etapa de dezvoltare a Sistemului informațional și aceste aspecte nu sunt necesare de dublat în proiectul actului normativ.

			publică „Agenția de Guvernare Electronică”.	
7.	Pct. 41 Capitol VII	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Punctul 41 din Capitolul VII urmează a fi revizuit și expus cu următorul conținut: „41. La dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică” se va aplica arhitectura multi-nivel (având cel puțin următoarele nivele – baza de date, subsistem de păstrare fișiere, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul) și o metodologie secvențială de implementare. Dezvoltarea sistemului va urma etape distincte, începând cu analiza și proiectarea detaliată, urmate de implementare, testare și livrare. Această abordare va asigura o structură clară și predictibilă, cu o planificare riguroasă și o delimitare clară a fiecărei faze de dezvoltare. Arhitectura multi-nivel va permite separarea clară a responsabilităților fiecărei componente, asigurând coerență și stabilitate în implementare.” Această redacție va asigura reducerea riscurilor financiare, planificare clară și trasabilitatea deciziilor, ținând cont de complexitatea ridicată a dezvoltării SI „Portalul național de participare publică”.	Se acceptă Modificările au fost operate.

La proiectul Regulamentului:				
8.	Pct. 4	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	La pct. 4, subiecții din domeniul exploatării și al utilizării SI „Portalul național de participare publică” urmează a fi corelat cu „subiecții” prevăzuți în proiectul Conceptului. În speță, proiectul Conceptului utilizează termenii „utilizatori” pe când proiectul Regulamentului utilizează termenii „registratorul” și „destinatarul”.	Se acceptă parțial Legea nr.467/2003 și Legea nr.71/2007 stabilesc clar categoriile de subiecți implicați în domeniul sistemelor informaționale de stat și al registrelor. Aceste acte normative sunt documente fundamentale care reglementează funcționarea și administrarea acestora, astfel încât utilizarea corectă a termenilor este esențială pentru a asigura respectarea legii. Legea nr. 467/2003 se referă la resursele informaționale de stat și reglementează raporturile juridice legate de crearea, administrarea și utilizarea sistemelor informaționale de stat. În această lege, termenii „proprietar”, „posesor”, „deținător”, „administrator tehnic” și „utilizatori” sunt folosiți pentru a desemna diferite roluri și responsabilități. Legea nr. 71/2007 se concentrează asupra registrelor și reglementează modul în care acestea sunt administrate, stabilind termeni precum „proprietar al registrului”, „registrator”, „subregistrator”, „furnizor de date” și „destinatar al datelor”. Prin urmare, prevederile proiectului respectă în deplină măsură prevederile actelor prenotate.
9.	Capitolul IV	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Capitolul IV urmează a fi completat cu prevederi aferente „procedura de interacțiune cu furnizorii de date” în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) lit. c) din Legea nr.	Nu se acceptă Nu există furnizori externi de date deoarece se va realiza schimb de date intern între două Sisteme informaționale deținute de către Cancelaria de Stat.

			467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat.	
Opinii recepționate în procedura de avizare și consultare publică				
De ordin general				
10.		Ministerul Afacerilor Externe	Lipsă de obiecții și propuneri	
11.		Ministerul Afacerilor Interne	Lipsă de obiecții și propuneri	
12.		Ministerul Apărării	Lipsă de obiecții și propuneri	
13.		Ministerul Culturii	Lipsă de obiecții și propuneri	
14.		Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Lipsă de obiecții și propuneri	
15.		Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Lipsă de obiecții și propuneri	
16.		Ministerul Sănătății	Lipsă de obiecții și propuneri	
17.		Ministerul Educației și Cercetării	Lipsă de obiecții și propuneri	
18.		Congresul Autorităților Locale și Centrale	CALM menționează că Proiectul este binevenit în aspectul consolidării mecanismelor de participare publică în procesul decizional din Republica Moldova. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat după introducerea propunerilor menționate mai sus.	
19.		Congresul Autorităților Locale și Centrale	În același timp atragem atenția că sistemul administrației publice din Republica Moldova are 2 părți componente: administrația publică	Comentariu Pe portalul particip.gov.md fiecare autoritate publică, centrală sau locală, poate iniția, desfășura și finaliza procesele de participare

			centrală și administrația publică locală. Având în vedere că APL presupune mai multe unități administrativ-teritoriale, pentru previzibilitate și comoditatea utilizatorilor/destinatarilor ar fi necesar ca în Sistemul Informațional (SI) să fie evidențiat compartimentul „Administrația Publică Locală,, divizată cel puțin regional/raioane, unde fiecare unitate administrativ-teritorială poate iniția și derula procedurile de transparență în procesul decizional, precum și alte activități permise de SI.	publică, aferente proiectelor de decizii. De asemenea, pe partea vizuală a portalului, utilizatorii interesați de procesele decizionale ale unei anumite autorități, pot selecta această autoritate, și vizualiza toate informațiile aferente, plasate de către autoritatea vizată. Astfel, prin utilizarea conformă a portalului, autoritatea publică, centrală sau locală, asigură accesul la informațiile de interes public ce țin de procesul decizional al acesteia.
20.		Ministerul Energiei	Propunem uniformizarea denumirii sistemului informatic, deoarece în text apar variante diferite: „SI Portalul național de participare publică”, „SI „Portalul național de participare publică”” Se propune stabilirea unei formule unice și consecvente, de exemplu: SI „Portalul național de participare publică”.	Se acceptă Modificările au fost operate
21.		Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică (reiterat în scrisoarea nr. 3007-018 din 29.01.2026 – în etapa de expertizare)	Din analiza legislației, precum și a sistemelor informaționale existente, remarcăm că de curând a fost instituit Sistemul informațional e-Legislație, cu adoptarea actelor normative de rigoare care	Nu se acceptă Conform cadrului normativ în vigoare avizarea proiectului se realizează de către entitățile publice, proces desfășurat tehnic prin Sistemul informațional e-Legislație. Consultarea publică este procedura prin care

			guvernează modul de creare și funcționare a sistemului informațional respectiv. În acest sens, menționăm Hotărârea Guvernului nr. 889/2024 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional e-Legislație și Hotărârea Guvernului nr. 357/2025 cu privire la instituirea SI e-Legislație și aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate în cadrul acestuia. Potrivit art.32 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Totodată, alin.(5) și (51) din același articol de lege stabilește unele norme de participare a societății civile la etapa de avizare a proiectelor de acte normative prin remiterea de recomandări. Subsecvent, recomandăm includerea în prezentul proiect de hotărâre a unor norme care ar stabili interacțiunea dintre Sistemul informațional e-Legislație și Portalul național de participare publică, prin	entitățile publice pun la dispoziția publicului larg proiectele de decizii pentru înaintarea recomandărilor, proces desfășurat tehnic prin portalul particip.gov.md. Avizarea interinstituțională și consultarea publică se desfășoară în paralel. La etapa de expertizare, participarea publică nu se mai realizează, or la această etapă participă exclusiv entitățile publice specificate în Legea nr. 100/2017 privind actele normative. Astfel, reiterăm că participarea publică prin înaintarea recomandărilor poate avea loc doar la inițierea elaborării proiectului de decizie, la etapa consultării publice a proiectului și, după caz, la etapa de consultare repetată a proiectului de decizie. Trebuie de menționat diferențele esențiale dintre <i>SI e-Legislație</i> și Portalul particip.gov.md. Primul este utilizat de autoritățile publice centrale pentru optimizarea procesului de legiferare a actelor normative <i>guvernamentale</i>. Portalul <i>particip.gov.md</i> este destinat asigurării transparenței proceselor decizionale ale <i>autorităților publice centrale și locale</i>, dar și desfășurării proceselor de participare publică online a părților interesate de procesul decizional al autorităților date. Proiectul prevede interacțiunea Portalului particip.gov.md cu Sistemul informațional e-Legislație - pentru preluarea informațiilor din

			publicarea proiectelor de hotărâre care sunt supuse avizării și expertizei inclusiv pe Portalul național menționat, fapt ce ar asigura posibilitatea cetățenilor, mediului de afaceri și a societății civile de a veni cu recomandări și la aceste etape de avizare/expertizare a proiectelor de acte normative, dar nu doar la etapa consultării publice care precedă procesul de avizare. În acest mod, se va asigura eficientizarea procesului de dezvoltare a resurselor și sistemelor informaționale și reutilizare la maxim a soluțiilor informaționale deja create pentru sporirea transparenței procesului de elaborare și consultare proiectelor de acte normative. Or, de multe ori, versiunile proiectelor de acte normative supuse consultării publice diferă semnificativ de versiunile proiectelor de acte normative care au fost supuse avizării/expertizării și sunt propuse pentru promovare. Recomandarea respectivă este justificată de faptul că modulul e-Legiferare este o componentă a segmentului liniei de producere a rezultatului (engl: back-office), care reprezintă partea internă, tehnică și operațională a avizării de către autoritățile și instituțiile publice a	documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare”.

			proiectelor de acte normative, iar Portalul național de participare publică reprezintă o componentă a segmentului de primă linie (eng.: front-office), prin care proiectele actelor normative devin disponibile publicului la orice etapă a ciclului de legiferare și reprezintă interfața cu care interacționează utilizatorii persoane fizice și juridice de drept privat și prin intermediul căreia pot veni cu recomandări referitoare la proiectele de acte normative.	
La proiectul Hotărârii				
22.	Titlul proiectului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La denumirea proiectului cuvintele „Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale” urmează să fie substituite cu cuvintele „Regulamentului resursei informaționale”.	Nu se acceptă. Formularea este instituită în corespundere cu prevederile Legii nr.71/2007 cu privire la Registre care statuează expres sintagma „ținerea registrului” - totalitatea măsurilor cu caracter tehnic îndreptate spre asigurarea funcționării complexului tehnic de program și administrarea resursei informaționale a sistemului informațional automatizat. În special se va atrage atenția dispozițiilor art.16 din Legea prenotată, care stabilește că Înainte de punerea în exploatare a sistemului informațional automatizat destinat ținerii registrului de stat, autoritatea publică care a instituit registrul aprobă regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului.

23.	La pct.2 și pe tot parcursul proiectului	I.P. Servicul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	1) Reieșind din faptul, că proiectul (în partea proiectului Regulamentului) reglementează modul de ținere a Registrului, clauza de adoptare se completează cu sintagma ”art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la registre nr. 71/2007”, deoarece, în baza art. 2 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 (în continuare, Legea nr. 71/2007), Guvernul stabilește regulile de ținere a registrelor de stat. 2) Potrivit pct. 148 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea nr. 610/2018, actele adoptate sunt publicate pe site-ul web oficial al autorității și pe platforma particip.gov.md, la dosarul actului respectiv. A se vedea în acest sens p. 2 din proiectul Hotărârii, denumirea Conceptului și Regulamentului. Recomandarea indicată își regăsește confirmarea și în art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, care prevede că terminologia utilizată trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative. I. P. ”STISC” reține, că propunerea relatată în acest punct să fie luată în	Se acceptă parțial Clauza de adoptare a fost completată cu sintagma „art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare”, conform căreia Guvernul este abilitat de a adopta decizia de instituire a registrelor de stat. Pentru claritate și uniformitate au fost operate modificările necesare în denumirea Sistemului informațional, fiind inclusă expres denumirea uzuală a acestuia „particip.gov.md”.

			considerație la utilizarea în continuare pe parcursul întregului proiect.	
24.		Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Prin prisma cerințelor de tehnică normativă și al art. 42 alin. (2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, denumirea actului normativ urmează să exprime cu claritate obiectul reglementării. Prin urmare, în denumirea proiectului se va reflecta și aspectul ce vizează faptul instituirii (SI) „Portalul național de participare publică” (de la pct. 1 din proiect).	Se acceptă Au fost operate modificările recomandate în denumirea proiectului, fiind reflectat și aspectul ce vizează faptul instituirii SI „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” (de la pct. 1 din proiect).
25.	Pct. 3	Ministerul Finanțelor	La punctul 3, după cuvintele ”în limitele mijloacelor alocate” se vor adăuga cuvintele ”Cancelariei de Stat”.	Se acceptă Modificările au fost operate
La proiectul Conceptului (Anexa 1)				
26.	Capitol I	Ministerul Finanțelor	Înainte de capitolul I „Dispoziții generale” este necesară introducerea unui capitol nenumerotat, care va fi denumit „Introducere”, în vederea respectării pct. 2.1 lit. a) și pct. 2.2.1 din Anexa 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006, care	Nu se acceptă Partea introductivă poate un caracter descriptiv/narativ care nu aduce plus valoare actului narativ, în special prin prisma prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Mai mult, actul normativ reprezintă ansamblu normelor juridice, care au un caracter dispozitiv și obligatoriu, iar includerea unor elemente explicative sau de context tehnic diluează structura și claritatea

			stabilesc obligația existenței unui astfel de capitol ce trebuie să conțină informație despre domeniul de activitate în care va funcționa un sistem informațional, analiza nivelului de informatizare al domeniului respectiv, precum și cauzele creării sau modificării unui sistem informațional.	cadrelui normativ. În conformitate cu principiile de tehnică legislativă stabilite de Legea nr.100/2017, textul actului normativ trebuie să fie concis, precis și exclusiv normativ. Introducerea unui capitol nenumărat de tip „Introducere”, cu informații privind domeniul de activitate, nivelul de informatizare sau justificarea necesității sistemului informațional, ar contraveni acestor principii prin inserarea unor detalii ce nu produc efecte juridice și nu stabilesc conduite obligatorii. Mai mult, informația despre domeniul de activitate în care va funcționa un sistem informațional, analiza nivelului de informatizare al domeniului respectiv, precum și cauzele creării sau modificării unui sistem informațional sunt statuate în nota de fundamentare aferent proiectului, corespunzător art.30 din Legea nr.100/2017.
27.	Capitol I	Ministerul Finanțelor	Capitolul I se va completa cu un punct referitor la noțiunile utilizate în Concept și/sau cu indicarea actelor normative unde acestea sunt definite, după următorul model, de exemplu: „Noțiunile utilizate în prezentul Concept se definesc în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, precum și Hotărârea Guvernului nr.967/2016 cu privire la	Se acceptă Proiectul a fost completat cu pct.8 cu norma indicată.

			mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, în vederea respectării subpunctului 2.2.2 din Anexa 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006, care stabilește obligația existenței unei astfel de reglementări în capitolul denumit „Generalități” sau „Dispoziții generale”.	
28.	Capitol I	Ministerul Energiei	În urma examinării Capitolului I – Dispoziții generale din proiectul privind Sistemul informațional „Portalul național de participare publică”, vă rog respectuos să examinați necesitatea rectificării și îmbunătățirii conținutului, întrucât în forma actuală se atestă mai multe neconcordanțe și aspecte care reduc claritatea și calitatea tehnico-juridică a textului. Recomandăm eliminarea repetițiilor excesive și anume Sintagma „SI „Portalul național de participare publică” este utilizată în mod repetat aproape la fiecare punct, ceea ce afectează lizibilitatea textului. Este recomandată utilizarea unei forme prescurtate, precum „Sistemul” sau	Se acceptă. Modificările au fost operate.

			„Portalul”, acolo unde nu există risc de ambiguitate.	
29.	Pct. 6	Ministerul Energiei	punctul 6, unele subpuncte sunt foarte generale (de ex. transparența decizională), iar altele sunt foarte specifice (ex. publicarea agendei evenimentelor). Se recomandă uniformizarea nivelului de detaliere și gruparea logică a obiectivelor.	Nu se acceptă La pct. 6 sunt enumerate obiectivele pe care le urmărește instituirea Portalului în configurația modernizată, unele dintre ele reprezintă soluții de implementare a recomandărilor specifice din Rapoartele SIGMA și GRECO, deci menționarea expresă a acestora reprezintă dovada implementării recomandării date.
30.	Subpct. 6.6	Ministerul Energiei	Eliminarea elementelor prea specifice pentru o secțiune generală, de exemplu, punctul 6.6 privind publicarea agendei evenimentelor este o funcționalitate concretă și ar fi mai potrivit să fie inclusă la capitolul privind specificațiile funcționale ale Sistemului.	Nu se acceptă La pct. 6 sunt enumerate obiectivele pe care le urmărește instituirea Portalului în configurația modernizată, unele dintre ele reprezintă soluții de implementare a recomandărilor specifice din Rapoartele SIGMA și GRECO, deci menționarea expresă a acestora reprezintă dovada implementării recomandării date.
31.	Pct. 7	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se propune uniformizarea textelor din subpct. 7.3 și 7.4 prin includerea cuvântului „principiul”, astfel încât toate subpunctele să fie formulate în același format.	Se acceptă Modificările au fost operate.
32.	Pct. 8	I.P. Agenția de Governare Electronică	Considerăm că la pct. 8 trimiterile la actele normative din domeniul e-Transformării guvernării, indicate în avizul anterior al AGE, urmează a fi reflectate în mod integral:	Se acceptă parțial SI „Portalul național de participare publică” va fi consumator de date din Sistemul informațional e-Legislație în conformitate cu prevederile subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024.

			1) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate; 2) Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019; 3) Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”. 3. În partea ce ține de completarea pct. 11 cu prevederi aferente interacțiunii SI „Portalul național de participare publică” cu alte resurse și sisteme informaționale, cum ar fi: „platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;”. Menționăm că potrivit principiului scalabilității, sistemele informaționale se vor crea așa încât la orice etapă să se poată completa cu funcționalități și module noi, reieșind din necesitățile destinatarilor. Astfel, în anticiparea creării de noi module, să se prevadă	Potrivit, pct. 25 din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, Posesorul și deținătorul SI e-Legislație este Cancelaria de Stat, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului, precum și realizează nemijlocit competențele de creare, administrare, mentenanță și dezvoltare a acestuia. Prin urmare, Cancelaria de stat este deținătorul și posesorul ambelor Sisteme informaționale și va realiza schimb de date intern, exceptînd Platforma de interoperabilitate (MConnect). Acest aspect, este reglementat de prevederile art.6, alin.(5) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, care stabilește că schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public poate avea loc și în afara platformei de interoperabilitate. În partea ce ține de potențialul de furnizare a datelor prin Platforma de interoperabilitate (MConnect), menționăm că MConnect se concentrează pe interoperabilitatea între sisteme informatice prin schimbul de date structurate, care pot fi prelucrate automat, în timp ce SI „Portalul național de participare publică” gestionează documente ne-structurate, cum ar fi fișiere PDF și Word, care nu pot fi procesate în mod eficient de MConnect. În acest context, SI „Portalul național de participare publică” nu va genera metadata

			și posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.	care pot fi înregistrate ca active semantice în Catalogul semantic. În anticiparea creării de noi module, a fost asigurată posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.
33.	La subpct. 10.3.4	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se va asigura respectarea prevederilor art. 49 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora reglementările din anexe se numerotează cu cifre arabe urmate de punct, prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. În acest sens, numerotarea subpunctelor va fi ajustată corespunzător.	Se acceptă Modificările au fost operate.
34.	La pct. 11	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 11 de completat cu subpct. 11.5 cu următorul cuprins: „11.5. Sistemul informațional de evidență și management al resurselor umane din autoritățile publice – pentru preluarea datelor ale persoanelor fizice, angajați în cadrul autorităților publice cu statut de funcționari publici.”	Se acceptă Modificările au fost operate.
35.	Pct. 12	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se vor respecta prevederile art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc că verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.	Se acceptă Modificările au fost operate.

36.	Pct. 12	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	În partea ce ține de completarea pct. 12 cu prevederi aferente interacțiunii SI „Portalul național de participare publică” cu alte resurse și sisteme informaționale, cum ar fi „platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;”, menționăm că potrivit principiului scalabilității, sistemele informaționale se vor crea așa încât la orice etapă să se poată completa cu funcționalități și module noi, reieșind din necesitățile destinatarilor. Astfel, în anticiparea creării de noi module, urmează să se prevadă și posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.	Se acceptă
37.	Pct. 13	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Cu referire la argumentele autorului din sinteza la proiect în partea ce ține de neinclusiunea dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 pentru a evita dublarea de norme, atragem atenția că propunerea formulată în avizul anterior ținea de includerea mențiunilor aferente implementării Modelului Unitar de Design și nu transpunerea directă a normelor din textul hotărârii în proiectul SI „Portalul național de participare publică”. Astfel, în	Se acceptă În actuala redacție au fost operate următoarele modificări: La pct. 13.3 Interfața utilizator a Portalului particip.gov.md furnizează o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații în funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora), în corespundere cu normele și atributele de design unitar.

			calitate de model de normă, propunem următoarea redacție: „La dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică” se va aplica Modelul Unitar de Design în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025.”	
38.	La pct. 16	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 16. Utilizatorii ai SI „Portalul național de participare publică”, subpct. 16.1.2 administrator autoritate publică– nivelul de acces caracteristică funcționarului public care activează în autoritatea publică și este responsabil de gestiunea dosarelor electronice ale proiectelor de decizii și 16.1.3 manager de conținut- persoana care este responsabilă de completarea SI „Portalul național de participare publică” cu conținut. Managerul de conținut accesează funcționalitățile avansate ale SI, operează cu conținutul și obiectele informaționale din sistem, în limita rolului și drepturilor de acces oferite., delimitarea dintre aceste două roluri nu este suficient de clară. În prezent, pe portalul particip.gov.md este utilizat un singur cont per instituție, gestionat de persoana responsabilă de transparență din cadrul DCPPIE (în	Se acceptă parțial În redacția actuală, la pct. 18 al Anexei 1 au fost detaliate rolurile și responsabilitățile utilizatorilor interni ai sistemului informațional. Totodată, indicarea expresă a subdiviziunii responsabile este imposibilă, or fiecare autoritate atribuie rolurile diferit, în funcție de organizarea internă a activității.

			cazul MMPS), care se ocupă de publicarea anunțurilor, administrarea mesajelor și gestionarea dosarelor publicate. În acest context, urmează a fi stabilit expres ce subdiviziune va fi desemnată în rolul de administrator al autorității publice și cine va îndeplini rolul de manager de conținut, precum și dacă aceste două roluri vor presupune utilizarea unor conturi distincte.	
39.	Subpct. 24.6	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se propune ca în compartimentul „Statutul dosarului” să fie inclus și numărul unic al proiectului, în situația în care acesta se află în etapa de promovare.	Se acceptă parțial Numărul unic atribuit actelor guvernamentale va fi inclus la dosar după parcurgerea acestuia a Ședinței Secretarilor generali ai Ministerelor, la momentul inițierii etapei de avizare interinstituțională și consultare publică. Se va reține că, numărul unic are un rol strict administrativ, fiind utilizat în principal pentru evidența internă și pentru trasabilitatea documentelor în circuitul guvernamental de avizare. Acesta nu contribuie în mod real la creșterea transparenței sau la facilitarea implicării actorilor interesați. Această informație este irelevantă pentru public și pentru consultarea publică. Totodată, numărul unic se atribuie proiectelor actelor normative guvernamentale, respectiv pentru proiectele altor autorități publice nu va fi

				posibil de atribuit și completat această informație.
40.	Capitol VI Spațiul informațional	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Recomandăm de a se analiza oportunitatea completării proiectului cu un punct suplimentar, care ar identifica obiectul informațional Organizație, care s-ar referi la persoanele juridice de drept public care inițiază elaborarea proiectelor de acte normative. Astfel, proiectele de acte normative, vor fi legate de entitatea juridică care le-a inițiat. Respectiv, organizația va dispune de un cabinet în cadrul portalului, prin intermediul căruia utilizatorii vor încărca în sistem proiectele de acte normative.	Nu se acceptă Elementul definitiv în acest context îl constituie obiectul informațional „profil de utilizator”, care este descris și detaliat în cadrul Spațiului funcțional aferent Sistemului Informațional (SI). Acest obiect informațional asigură identificarea, autentificarea și gestionarea drepturilor de acces ale persoanelor care interacționează cu sistemul, inclusiv a celor responsabile de inițierea, încărcarea și administrarea proiectelor de acte normative. Astfel, apartenența instituțională a utilizatorului poate fi gestionată ca atribut al profilului de utilizator, fără a crea o entitate informațională separată, cu funcționalități și mecanisme de administrare suplimentare.
41.	Pct. 32	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	La pct. 32, propunem revizuirea poziției 32.1 ID Utilizator – identificatorul înregistrării și substituirea acesteia cu poziția: IDNP- identificatorul înregistrării. Acest fapt reiese din una din condițiile generale de ținere a registrelor, care prevede că înregistrarea repetată a obiectului registrului, care a fost înregistrat într-un alt registru de stat, sau acumularea repetată a datelor despre obiect în același registru se interzice (art. 19 alin. (8) din Legea nr.	Nu se acceptă. ID Utilizator este identificatorul generic al participantului la consultarea publică. Identificarea prin IDNP limitează drepturile și deschiderea la participare. Prin urmare, este necesar a fi luat în considerare faptul că vor fi și utilizatori autentificați prin login și parolă, cont Google etc.

			71/2003 cu privire la registre). Odată ce în cadrul unui registru de stat (Registrul de stat al populației, în cazul dat) au fost înregistrate obiecte informaționale, cărora li s-a atribuit deja un identificator, este necesară ca aceste obiecte informaționale (persoane fizice, persoane juridice, etc.) să poată fi identificate în cadrul altor sisteme informaționale, potrivit identificatorilor atribuiți, iar datele consumate din acel registru existent. Acest fapt contribuie inclusiv la asigurarea interoperabilității între sistemele informaționale. În cazul în care un utilizator va fi înregistrat în sistem cu un oarecare ID, aceasta ar însemna o acumulare repetată a datelor despre un obiect informațional, ceea ce nu poate fi admis conform legii. Persoanele fizice se identifică prin IDNP în cadrul tuturor registrelor și sistemelor informaționale de stat.	
42.	Pct. 37	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 37. Sistemul de raportare a SI „Portalul național de participare publică” va delimita 3 categorii de rapoarte, subpct. 37.2 Indicatori de performanță – reprezintă un set de indicatori KPI, se consideră oportun specificarea exactă a setului de indicatori la care se face referință.	Nu se acceptă. Propunerea de a specifica în mod exhaustiv setul de indicatori de performanță în cuprinsul prezentului proiect de act normativ nu poate fi reținută în această etapă, întrucât definirea și aprobarea indicatorilor aferenți SI „Portalul național de participare publică” nu constituie

				obiectul de reglementare al proiectului supus avizării.
43.	Pct. 41	Ministerul Energiei	La Capitolul VII, punctul 41 enumeră nivelele arhitecturii, însă acestea sunt prezentate diferit față de standardele IT (de ex.: baza de date, business logic, UI). De asemenea, nu este clar dacă arhitectura este una strict cu patru nivele sau flexibilă. Se recomandă clarificarea structurilor tehnologice, precum și evitarea repetițiilor legate de metodologie.	Nu se acceptă. Prezentul proiect stabilește doar cadrul general și cerințele minimale aferent componentelor tehnice/arhitecturii Sistemului informațional.
44.	Pct. 42	Ministerul Energiei	Punctul 42, aceluiași capitol, este vag și insuficient de descris tehnic, se menționează standarde deschise, dar nu se precizează ce categorii de standarde se au în vedere (date, comunicații, interoperabilitate). Este recomandată detalierea minimă pentru oferirea clarității funcționale a Sistemului.	Nu se acceptă Nivelul de detaliere este adecvat naturii proiectului de act normativ, care stabilește cadrul general de conformitate tehnologică, fără a avea rolul de a inventaria exhaustiv categorii sau subcategorii de standarde (date, comunicații, interoperabilitate etc.). Formularea actuală – care consacră obligativitatea utilizării standardelor deschise și compatibilitatea cu sistemele bazate pe standarde non-proprietare, inclusiv cele existente – asigură suficientă claritate funcțională pentru a orienta dezvoltarea sistemului, fără a introduce limitări tehnice premature sau prescriptive.
45.	Capitol VII	Ministerul Energiei	Se propune completarea Capitolului VII prin introducerea unor prevederi explicite privind securitatea	Nu se acceptă. Aspecte privind securitatea informațională sunt reglementate de prevederile capitolului

			informațională, întrucât documentul nu menționează cerințe esențiale precum certificarea sistemului, implementarea mecanismelor de protecție împotriva atacurilor cibernetice, asigurarea controlului strict al accesului și efectuarea auditului periodic de securitate, acestea fiind necesare pentru garantarea funcționării sigure și conforme a SI „Portalul național de participare publică”.	VIII din proiect, adecvat caracterului actului normativ.
46.	La pct. 50	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Întrucât autorul face trimitere la Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017, iar acest act normativ a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 privind modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, trimiterea urmează a fi substituită cu actul normativ în vigoare.	Se acceptă. Modificările au fost operate
La proiectul Regulamentului (Anexa 2)				
47.		I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Potrivit art. 76 alin. (1), (2) lit. c) din Legea 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (în continuare, Legea nr. 467/2003),	Se acceptă Modificările au fost operate

			documentarea resurselor informaționale de stat este obligatorie. Documentul resursei informaționale este regulamentul. Prin urmare, regulamentul reglementează resursa informațională, conceptul reglementează sistemul informațional. A se revizui în acest sens conținutul întregului regulament.	
48.		I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Cu referire la argumentele autorului privind corectitudinea aplicării prevederilor aferente reglementării subiecților raporturilor juridice, în special aplicabilitatea Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, atragem atenția asupra necesității corelării titlului proiectului cu prevederile incluse în textul proiectului Regulamentului, în speță delimitarea tipului resursei și sistemului informațional ca registru electronic.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
49.	Pct. 2	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	A se vedea p. 2 unde este specificat că, SI „Portalul național de participare publică” reprezintă o resursă informațională, întrucât potrivit art. 3 din Legea nr. 467/2003, noțiunile sistem informațional și resursă informațională sunt noțiuni	Se acceptă. Modificările au fost operate.

			diferite, au diferite subiecte și obiecte de reglementare.	
50.	Pct. 3	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Pct. 3 se completează cu sintagma „și Legea nr. 71/2007 cu privire la registre”, deoarece conținutul proiectului și termenii în proiect sunt fundamentate și pe prevederile Legii nr. 71/2007.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
51.	Capitol I (după pct. 3)	Ministerul Finanțelor	în capitolul I „Dispoziții Generale”, după punctul 3, se va completa cu un punct ce va avea următorul conținut: „Noțiunile utilizate în prezentul Regulament corespund celor indicate în Conceptul SI „Portalul național de participare publică”, pentru a nu lăsa loc de interpretare în privința noțiunilor utilizate în Regulamentul SI „Portalul național de participare publică”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
52.	Pct. 7	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 7 Registratorii datelor în SI „Portalul național de participare publică” sunt operatorii responsabili de înregistrarea, completarea și/sau modificarea datelor, se recomandă a fi clarificat care funcționari urmează să fie desemnați în această calitate.	Nu se acceptă. Stabilirea concretă a funcționarilor responsabili constituie o măsură de ordin intern, de natură organizatorico-administrativă, care se realizează prin acte interne de dispoziție ale conducătorului autorității publice. În conformitate cu principiile managementului instituțional și ale autonomiei organizatorice, fiecare autoritate publică este în drept să își stabilească, prin ordine, dispoziții sau decizii

				interne, funcționarii responsabili pentru operarea, gestionarea și actualizarea datelor în sistemele informaționale.
53.	Pct. 11	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 11, subpct. 11.2 Registratorul are dreptul să valideze și aprobe datele introduse de alți utilizatori, pentru a asigura corectitudinea și conformitatea acestora cu reglementările normative, nu este clară procedura. Actualmente, este doar o persoană responsabilă din cadrul instituției responsabile pentru plasarea proiectelor pe portalul particip.gov.md, astfel nu este clar despre ce alți utilizatori este vorba și cum are loc aprobarea datelor introduse de alți utilizatori. Având în vedere aspectele menționate supra, se consideră oportună elaborarea unui ghid destinat instituțiilor publice, care să descrie în mod explicit toate rolurile din cadrul SI «Portalul național de participare publică», asigurând astfel o înțelegere clară a atribuțiilor asociate fiecărui rol.	Se acceptă. Modificările au fost operate și validarea a fost exclusă
54.	Subpct. 14.1	Ministerul Finanțelor	în punctul 14 subpunctul 14.1., după cuvintele „să utilizeze datele conform condițiilor de utilizare descrise de” se va completa cu cuvintele „posesorul și”, având în	Se acceptă. Modificările au fost operate

			vedere prevederile pct. 6 din Regulamentul SI „Portalul național de participare publică”, care stabilesc că, calitățile de „posesor” și „deținător” al SI „Portalul național de participare publică” sunt întrunite de una și aceeași entitate.	
55.	Pct. 22 și pct. 23	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Se va exclude p. p. 22, 23, întrucât art. 9 din Legea nr. 71/2007 reglementează componența subiecților raporturilor juridice în domeniul registrelor. În componența subiecților lipsește administratorul tehnic, ca subiect al raporturilor în domeniul registrelor.	Nu se acceptă. Prevederile invocate se referă la modul de asigurarea a funcționării Portalului Particip.gov.md. Deși Legea nr. 71/2007 reglementează componența subiecților raporturilor juridice în domeniul registrelor, aceasta nu exclude în mod automat atribuțiile administratorului tehnic în ceea ce privește gestionarea operativă și funcționarea corectă a sistemelor informatice publice, inclusiv în ceea ce privește suspendarea funcționării acestora. Administratorul tehnic este o entitate esențială în asigurarea continuității și securității sistemelor informatice de stat, așa cum este reglementat în cadrul normativ al Hotărârii Guvernului nr. 414/2018. Așadar, atribuirea administratorului tehnic responsabilității de a suspenda temporar funcționarea unui sistem informatic public, în condițiile prevăzute de reglementările existente este justificat.
56.	Capitol IV	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Reiterăm obiecția cu referire la necesitatea completării Capitolului IV cu reglementări privind procedura de interacțiune cu	Nu se acceptă Proiectul are drept obiect stabilirea cadrului conceptual, funcțional și organizațional general al sistemului, inclusiv definirea

			furnizorii de date, reieșind din modificările operate la conturile funcționale (pct. 10.3.1 din proiectul Conceptului) prin care se vor consuma date aferente „evenimentelor de consultare publică (ședințe) a inițiativelor civice ... înregistrată pe platforma e - Democrație”	scopului, principiilor, componentelor majore și categoriilor de date utilizate, fără a detalia mecanismele tehnice de schimb, consum sau furnizare a datelor între sisteme informaționale.
57.	Capitol IV	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Reiterăm obiecția cu referire la necesitatea completării Capitolului IV cu reglementări privind procedura de interacțiune cu furnizorii de date, prin care se vor consuma date aferente „evenimentelor de consultare publică (ședințe) a inițiativelor civice ... înregistrată pe platforma e - Democrație”. Mai mult, această necesitatea unei asemenea prevederi derogă din pct. 2.2.5 din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006, care stabilește că în capitolul „Spațiul organizațional al sistemului”, se prezintă lista departamentelor și a subdiviziunilor lor, implicate în formarea și managementul resurselor informaționale și	Nu se acceptă Procesele decizionale ale fiecărei autorități publice ce cade sub incidența Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, implică activitatea majorității departamentelor și subdiviziunilor structurale, atât la nivel central cât și local. Descrierea generică a fluxurilor informaționale nu poate fi realizată pe motivul existenței diferitor structuri de organizare internă a activităților. În context, se menține opțiunea de stabilire prin proiect a cadrului conceptual, funcțional și organizațional general al sistemului, inclusiv definirea scopului, principiilor, componentelor majore și categoriilor de date utilizate, fără a detalia mecanismele tehnice de schimb, consum sau furnizare a datelor între sisteme informaționale.

			descrierea pe scurt a interacțiunii interdepartamentale. În acest sens, interacțiunea interdepartamentală ar putea fi înțeleasă inclusiv ca interacțiune cu toți furnizorii de date. Nu putem accepta argumentul autorului precum că proiectul nu trebuie să detalieze mecanismele schimbului de date, de consum sau furnizare a datelor între sisteme. Destinația de bază a concepției constă în prezentarea a viziunii generale asupra sistemului, funcțiilor îndeplinite de el, descrierii spațiului de drept și informațional și interacțiunii cu alte sisteme informaționale. Argumentarea obiecției se justifică inclusiv prin prevederile pct.11.3.4 din proiectul Conceptului care reglementează „integrarea informării publicului, inclusiv prin platforma e-Democrație, cu privire la modul de soluționare a inițiativei civice examinate.	
58.	Capitol VIII	I.P. Servicul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 71/2007, ținerea registrului este supusă controlului intern și extern. Astfel, sistemul informațional nu se supune controlului intern și extern, acestui control este supus registrul. A se inspecta în acest sens cap. VIII.	Se acceptă. Modificările au fost operate

59.	Pct. 43 și pct. 50	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	P. 50 din proiectul Conceptului și p. 43 din proiectul Regulamentului se modifică după cum urmează, ”Asigurarea securității informației se realizează în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025.”, întrucât actul normativ specificat în proiect este abrogat.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
60.		I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	În tot textul proiectului se va exclude cuvântul „hardware”, având în vedere că conform p. 5 din proiectul Conceptului, sistem informațional este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și este compatibil cu platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container.	Nu se acceptă Deși în cadrul proiectului se menționează că sistemul informațional va fi găzduit pe platforma guvernamentală MCloud, este esențial ca documentul să reflecte cu precizie toate componentele și aspectele tehnologice relevante. Acestea includ atât infrastructura fizică (hardware), cât și componenta software.
61.		I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	La crearea acestui proiect se recomandă clar de separat noțiunile „Registru (în sensul resursei informaționale care reprezintă totalitatea de informații documentate în sistemele informaționale) și „Sistem informațional”, deoarece au diferite: noțiuni, obiecte de reglementare, subiecți ai raporturilor	Se acceptă.

			juridice, cadru juridic de reglementare. Altfel spus, registrul reprezintă conținutul iar sistemul informațional este forma de ținere a acestuia. Potrivit art. 3 din Legea nr. 71/2007, prin registru se înțelege, totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea. Potrivit art. 3 din Legea nr. 467/2003, prin sistem informațional se înțelege totalitatea de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație.	
62.	Pct. 43	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Întrucât autorul face trimitere la Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017, iar acest act normativ a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 privind modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, trimiterea urmează a fi substituită cu actul normativ în vigoare.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

63.	Pct. 50	Ministerul Mediului	Prevederile pct. 50 urmează a fi actualizate, întrucât fac trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică, act normativ abrogat, iar în consecință trebuie să se facă referire la Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, cadru normativ ce reglementează regimul juridic al securității cibernetice.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
64.	Pct. 51	Ministerul Mediului	Pct. 51 subpunctul 51.4, elaborarea și distribuirea programelor care afectează funcționarea normală a sistemelor informaționale geografice de stat și de comunicații electronice, precum și a sistemelor informaționale de securitate, urmează să fie exclus cuvântul „geografice”.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Expertizare				
65.	De ordin general:	Ministerul Justiției	Proiectul conține o serie de deficiențe de ordin redacțional, care pot afecta claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea normelor juridice. Aceste deficiențe se manifestă în	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

			principal prin utilizarea frecventă a unor expresii de tipul „prevăzut de legislație”, „în conformitate cu cadrul normativ existent”, „în conformitate cu legislația”, „în conformitate cu actele normative în domeniu”, „în conformitate cu reglementările și procedurile stabilite”, fără a fi oferite referințe normative concrete care să delimiteze prevederile avute în vedere. Folosirea acestor formule generice are ca efect o diminuare semnificativă a comprehensibilității legii, atât pentru destinatarii săi direcți, cât și pentru autoritățile responsabile de aplicarea și interpretarea ei. Lipsa unor referințe explicite la actele normative face dificilă identificarea cerințelor exacte ce decurg din norma în cauză. Această abordare contravine regulilor ce țin de calitatea legii, potrivit cărora norma juridică trebuie să fie formulată într-un limbaj clar, precis și accesibil, astfel încât să nu lase loc arbitrariului în interpretare sau aplicare.	
La proiectul Hotărârii				
66.	Pct.1	Ministerul Justiției	La pct. 1 se va expune denumirea deplină a sistemului care se instituie. Astfel, cuvintele „Portalul	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

			național de participare publică” se vor substitui cu textul „Sistemului informațional „Portalul național de participare publică””.	
La proiectul Conceptului (Anexa 1)				
67.	Subpct. 7.8.	Ministerul Justiției	La subpct. 7.8, din sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
68.	Pct.10	Ministerul Justiției	Cu referire la funcțiile Portalului particip.gov.md de la pct. 10, precum „implementarea procedurilor de consultare publică” (sbp. 10.2) și „asigurarea trasabilității procedurilor” (sbp. 10.3) sunt caracteristice atribuțiilor legale ale autorităților publice. Potrivit pct. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, autoritățile publice inițiază consultarea publică a proiectului deciziei în scopul informării și recepționării	Se acceptă

			recomandărilor părților interesate. Astfel, Portalul particip.gov.md trebuie să fie calificat ca instrument tehnic, nu ca subiect care „implementează” proceduri.	
69.	Subpct. 10.3.4	Ministerul Justiției	La subpct. 10.3.4, se va revizui numerotarea subpunctelor, or, potrivit art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Totodată, expresia „integrarea informarea publicului” este ambiguă și necesită a fi revizuită, or, platforma e-Democrație la care se face referință ține de implicare în procese democratice, participare, implicare, alegeri, opinie, inclusiv de informare.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
70.	subpct. 10.4.2	Ministerul Justiției	La subpct. 10.4.2, formularea „definirea și editarea șabloanelor/modelelor standard de rapoarte care vor fi completate de utilizatori interne;” necesită de reformulat în „definirea standardelor de editare a șabloanelor/modelelor de rapoarte care vor fi completate de utilizatorii	Nu se acceptă. Formula propusă vizează alt proces.

			interni;”, deoarece, utilizatorii interni, în funcție de necesitate și tipul de proiect de act normativ, cel mai probabil vor avea necesitatea de a crea și defini noi standarde de raportare, inclusiv ca rezultat al modificărilor normative.	
71.	Subpct. 12.2	Ministerul Justiției	La subpct. 12.2, textul „(implicit)” se va exclude ca fiind excedent, or, potrivit art. 19 alin. (3) din <i>Legea nr. 71/2007 cu privire la registre</i>, registrul se ține în limba română. Registrul poate fi tradus în altă limbă în conformitate cu <i>Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova</i>. Totodată, în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, este recomandabil de inclus mai multe limbi vorbite la nivelul Uniunii Europene, având în vedere că din punct de vedere tehnic este posibil. Prin urmare, se propune furnizarea interfeței și în limba engleză (a se vedea în acest sens și pct. 16 din anexa nr. 2).	Se acceptă parțial Lexemul „implicit” a fost exclus. În partea ce ține de asigurarea portalului în alte limbi de circulație internațional, va fi analizată suplimentar posibilitatea asigurării disponibilității acestora
72.	Subpct. 12.3	Ministerul Justiției	Cu referire la textul normei de la subpct. 12.3, constatăm că formularea dată nu face referire în	Se acceptă. Modificările au fost operate.

			mod expres la normele și atributele de design unitar, în conformitate cu <i>Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design</i>, fapt ce admite o percepere foarte generală și confuză. Astfel, în scopul uniformizării, propunem expunerea normei după cum urmează: „va furniza o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații în funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora) în conformitate cu normele și atributele de design unitar.”.	
73.	Subpct. 12.5	Ministerul Justiției	Sbp. 12.5 prevede preluarea de către Portalul particip.gov.md a datelor despre funcționarii publici, fără indicarea scopului preluării și categoriilor de date. În aceste condiții se creează un risc major de încălcare a regimului de protecție a datelor.	Se acceptă Norma a fost completată cu indicarea scopului preluării datelor.

74.	Subpct. 16.2	Ministerul Justiției	La subpct. 16.2, potrivit autorului, vor exista utilizatori interni ce vor primi acces prin acreditare, cât și utilizatori externi. În cazul utilizatorilor externi este important să se specifice caracteristica profilurilor, drepturile de acces și rolul/misiunea acestora în proces și nu doar o simplă referire fără a înțelege și explica însemnătatea, rolul și impactul acestora în cadrul sistemului informațional. Prin urmare, pentru definirea utilizatorilor externi se propune următoarea redacție cu numerotarea conformă: „Utilizatori externi autorizați/autentificați sunt persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat, formațiunile societății civile: organizații necomerciale, grupuri consultative cetățenești, grupuri formale sau informale ale elevilor și tinerilor, precum și grupuri informale de cetățeni, înființată pentru asigurarea transparenței activității autorităților publice. Utilizatori externi vizitatori (anonimi) sunt orice tip de persoană care poate explora registrul proiectelor de decizii (particip.gov.md).”.	Nu se acceptă. Dispoziția normei prevede aceleași prevederi normative expuse clar și concis.

75.	Subpct. 37.2	Ministerul Justiției	La subpct. 37.2, se va reține că potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
76.	Pct. 50	Ministerul Justiției	La pct. 50, se va reține că actul normativ la care se face referință, <i>Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică</i> , a fost abrogat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice</i> . Respectiv, la definitivare, norma se va reformula și se va indica actul normativ care este în vigoare (obiecție valabilă și pentru pct. 43 din anexa nr. 2).	Se acceptă. Modificările au fost operate.
77.	Subpct. 52.3	Ministerul Justiției	La subpct. 52.3, prepoziția „în” se va exclude ca fiind excedentă.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
78.	Pct. 55	Ministerul Justiției	La pct. 55, în scopul asigurării caracterului coerent al normei, cuvântul „Guvernului” se va substitui cu cuvântul „Guvernul”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.

La proiectul Regulamentului (Anexa 2)				
79.	Subpct. 12.5	Ministerul Justiției	Obligația de la subpct. 12.5 se va exclude deoarece nu este o obligație specifică pentru registrator, or, potrivit art. 73 din <i>Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat</i> , deținătorul sistemului informațional de stat asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional.	Nu se acceptă. Registratorul trebuie să nu admită accesul prin intermediul certificatului de autentificare personal, a persoanelor terțe.
80.	Pct. 20	Ministerul Justiției	Prevederile pct. 20 dublează pct. 28, în partea ce vizează păstrarea în ordine cronologică a înregistrărilor operate în SI „Portalul național de participare publică”.	Nu se acceptă. Sunt prevederi normative complementare
81.	Pct. 32	Ministerul Justiției	La pct. 32, pentru asigurarea caracterului coerent al normei, cuvintele „ale registratorilor” se va substitui cu cuvintele „de către registratori”. Totodată, deși prima parte a enunțului se referă la „modificarea, corectarea, completarea sau radierea datelor”, a doua parte menționează doar de operațiunea de modificare. Complementar, în conformitate cu art. 19 din <i>Legea nr. 71/2007</i> , dacă furnizorul datelor registrului se	Se acceptă. Modificările au fost operate

			adrează cu un demers argumentat privind <i>rectificarea datelor eronate sau inexacte, deținătorul</i> registrului va face, în modul stabilit, corectările necesare și va informa despre aceasta furnizorul datelor care a făcut demersul. În cazul radierii datelor, se consideră a fi relevant art. 20 alin. (5) din <i>Legea nr. 71/2007</i>, conform căruia „Radierea obiectului din registru se efectuează în baza deciziei registratorului la survenirea anumitor evenimente. Radierea obiectului din registru se face prin inserarea unei note speciale și nu reprezintă excluderea fizică a datelor despre obiect din registru.” (sublinierea ne aparține). Suplimentar, considerăm oportună substituția cuvântului „veridicitatea” cu cuvântul „necesitatea”.	
82.	Pct. 34	Ministerul Justiției	Considerăm oportună substituția cuvântului „veridicitatea” cu cuvântul „necesitatea”	Se acceptă. Modificările au fost operate
83.	Pct. 35	Ministerul Justiției	Pct. 35 dublează dispoziția pct. 20, în partea ce vizează păstrarea în ordine cronologică a modificărilor operate în SI „Portalul național de participare publică.	Se acceptă. Modificările au fost operate

84.	Pct. 41	Ministerul Justiției	La pct. 41, recomandăm reformularea normei, în partea ce ține de caracterul acțiunilor accidentale sau intenționate.	Nu se acceptă. Nu sunt prezentate argumente pertinente pentru efectuarea modificărilor
85.	Pct. 49	Ministerul Justiției	La pct. 49, menționăm că, norma nu este clară în partea ce ține de „activitățile minime”, or, proiectul nu oferă o claritate în acest sens. Totodată, se va examina oportunitatea acestuia în condițiile reglementărilor prevăzute la pct. 22 și 23.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
86.	Pct. 51	Centrul Național Anticorupție	Termenul „responsabilitate” este susceptibil de interpretări neuniforme și în consecință, poate atribui un caracter declarativ normei vizate. Această ambiguitate poate favoriza o diluare a obligațiilor instituite destinatarilor normei și evitarea consecințelor juridice. În vederea respectării exigențelor stabilite privind utilizarea terminologiei constante și uniforme, termenul de „responsabilitate” urmează a fi substituit cu termenul de „răspundere”, care are un conținut juridic prescris și consacrat, delimitând cu certitudine obligațiile prescrise și consecințele nerespectării acestora.	Se acceptă Redacția nouă: 49. Răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor transmise spre publicare în Registrul particip.gov.md revine registratorilor, inclusiv deținătorului acestuia pentru datele proprii publicate.

			<u>Recomandare:</u> Răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor transmise spre publicare în Registrul particip.gov.md revine registratorilor, inclusiv deținătorului acestuia pentru datele proprii publicate.	
Coordonare interinstituțională repetată (la etapa expertizării)				
La nota de fundamentare				
87.		Ministerul Finanțelor	La compartimentul 3 „Obiectivele urmărite și soluțiile propuse”, este de menționat că implementarea unei platforme digitale avansate/performante va diminua costurile de colectare și procesare a informațiilor aferente proiectelor de decizii consultate, la compartimentul 4.1 „Impactul asupra sectorului public” se stipulează că SI „Portalul național de participare publică” va contribui la reducerea costurilor operaționale, prin urmare nota informativă urmează să conțină și suma economiilor estimate în rezultatul implementării sistemului dat.	Se acceptă
88.		Ministerul Finanțelor	Din informațiile prezentate în compartimentul 4.2 privind impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, autorul indică că alocațiile financiare anuale pentru mentenanța sistemului vor fi expuse în cadrul bugetului anual al	Se acceptă

			Cancelariei de Stat, vor viza asigurarea proceselor de administrare și exploatare a sistemelor informaționale precum și activitățile de dezvoltare a sistemului informațional. Prin urmare, nota de argumentare urmează să indice costul pentru administrarea și dezvoltarea sistemului informațional de stat, care se realizează în conformitate Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018 (Anexa nr. 5), precum și subprogramul bugetar unde sunt alocate mijloacele financiare în acest sens.	
89.		Ministerul Finanțelor	În context, comunicăm că în propunerea de buget pentru anul 2026 și estimările pentru anii 2027-2028 prezentate de către Cancelaria de Stat (demersul nr. 17-78-11207 din 07 noiembrie 2025), la subprogramul bugetar "Exercitarea guvernării" sunt prevăzute alocații pentru mentenanța Portalului guvernamental particip.gov.md în sumă de 200,0 mii lei anual.	Se acceptă
90.		Ministerul Finanțelor	La Nota de fundamentare, pct. 4.2, ultima frază, sintagma "Cancelaria de Stat a solicitat" se va înlocui cu "în bugetul Cancelariei de Stat sunt prevăzute".	Se acceptă

91.	De ordin redacțional	Ministerul Energiei	La Capitolul I, DISPOZIȚII GENERALE, punctul 6.1 și 6.2: propunem substituirea cuvântului „astă” cu cuvântul „astă”, substituirea cuvântului „consultării publice” cu cuvântul „consultărilor publice”. La punctul 7.4 aceluiași capitol substituirea cuvântului „fără nicio formă” cu cuvântul „fără nici o formă”; La punctul 7.9 substituirea cuvântului „principul” cu cuvântul „principiul”; La punctul 11.1.5 substituirea cuvântului „proiectelor” cu cuvântul „proiectelor”; La Capitolul III, SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD, punctul 12, subpunctul 12.5: substituirea cuvintelor „preluarea datelor ale persoanelor fizice” cu cuvintele „preluarea datelor persoanelor fizice”; La Capitolul IV, STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD, punctul 17.1.2.3 substituirea cuvântului „acestea” cu cuvântul „acestea”;	Se acceptă

			La capitolul V, DOCUMENTELE DE BAZĂ ALE PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD, punctul 21.4 substituie cuvântului „defășurarea” cu cuvântul „desfășurarea”.	
De ordin general				
92.		Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Din analiza legislației, precum și a sistemelor informaționale existente, remarcăm că de curând a fost instituit Sistemul informațional e-Legislație, cu adoptarea actelor normative de rigoare care guvernează modul de creare și funcționare a sistemului informațional respectiv. În acest sens, menționăm Hotărârea Guvernului nr. 889/2024 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional e-Legislație și Hotărârea Guvernului nr. 357/2025 cu privire la instituirea SI e-Legislație și aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate în cadrul acestuia. Potrivit art.32 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit	Nu se acceptă Conform cadrului normativ în vigoare avizarea proiectului se realizează de către entitățile publice, proces desfășurat tehnic prin Sistemul informațional e-Legislație. Consultarea publică este procedura prin care entitățile publice pun la dispoziția publicului larg proiectele de decizii pentru înaintarea recomandărilor, proces desfășurat tehnic prin portalul particip.gov.md. Avizarea interinstituțională și consultarea publică se desfășoară în paralel. La etapa de expertizare, participarea publică nu se mai realizează, or la această etapă participă exclusiv entitățile publice specificate în Legea nr. 100/2017 privind actele normative. Astfel, reiterăm că participarea publică prin înaintarea recomandărilor poate avea loc doar la inițierea elaborării proiectului de decizie, la etapa consultării publice a proiectului și, după caz, la etapa de consultare repetată a proiectului de decizie. Trebuie de menționat diferențele esențiale dintre <i>SI e-Legislație</i> și Portalul

			de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Totodată, alin.(5) și (51) din același articol de lege stabilește unele norme de participare a societății civile la etapa de avizare a proiectelor de acte normative prin remiterea de recomandări. Subsecvent, recomandăm includerea în prezentul proiect de hotărâre a unor norme care ar stabili interacțiunea dintre Sistemul informațional e-Legislație și Portalul național de participare publică, prin publicarea proiectelor de hotărâre care sunt supuse avizării și expertizei inclusiv pe Portalul național menționat, fapt ce ar asigura posibilitatea cetățenilor, mediului de afaceri și a societății civile de a veni cu recomandări și la aceste etape de avizare/expertizare a proiectelor de acte normative, dar nu doar la etapa consultării publice care precedă procesul de avizare. În acest mod, se va asigura eficientizarea procesului de dezvoltare a resurselor și sistemelor informaționale și reutilizare la maxim a soluțiilor informaționale deja create pentru sporirea transparenței procesului de elaborare și consultare proiectelor de acte normative. Or, de multe ori,	particip.gov.md. Primul este utilizat de autoritățile publice centrale pentru optimizarea procesului de legiferare a actelor normative <i>guvernamentale</i>. Portalul <i>particip.gov.md</i> este destinat asigurării transparenței proceselor decizionale ale <i>autorităților publice centrale și locale</i>, dar și desfășurării proceselor de participare publică online a părților interesate de procesul decizional al autorităților date. Proiectul prevede interacțiunea Portalului particip.gov.md cu Sistemul informațional e-Legislație - pentru preluarea informațiilor din documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare”.

			versiunile proiectelor de acte normative supuse consultării publice diferă semnificativ de versiunile proiectelor de acte normative care au fost supuse avizării/expertizării și sunt propuse pentru promovare. Recomandarea respectivă este justificată de faptul că modulul e-Legiferare este o componentă a segmentului liniei de producere a rezultatului (engl: back-office), care reprezintă partea internă, tehnică și operațională a avizării de către autoritățile și instituțiile publice a proiectelor de acte normative, iar Portalul național de participare publică reprezintă o componentă a segmentului de primă linie (engl.: front-office), prin care proiectele actelor normative devin disponibile publicului la orice etapă a ciclului de legiferare și reprezintă interfața cu care interacționează utilizatorii persoane fizice și juridice de drept privat și prin intermediul căreia pot veni cu recomandări referitoare la proiectele de acte normative.	
La proiectul Conceptului (Anexa 1)				
93.	Pct. 12	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	În partea ce ține de completarea pct. 12 cu prevederi aferente interacțiunii SI „Portalul național de participare publică” cu alte resurse și sisteme	Se acceptă

			informaționale, cum ar fi „platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;”, menționăm că potrivit principiului scalabilității, sistemele informaționale se vor crea așa încât la orice etapă să se poată completa cu funcționalități și module noi, reieșind din necesitățile destinatarilor. Astfel, în anticiparea creării de noi module, urmează să se prevadă și posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.	
94.	Pct. 13	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Cu referire la argumentele autorului din sinteza la proiect în partea ce ține de neinclusiunea dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 pentru a evita dublarea de norme, atragem atenția că propunerea formulată în avizul anterior ținea de includerea mențiunilor aferente implementării Modelului Unitar de Design și nu transpunerea directă a normelor din textul hotărârii în proiectul SI „Portalul național de participare publică”. Astfel, în calitate de model de normă, propunem următoarea redacție: „La dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică” se va aplica Modelul Unitar de Design în	Se acceptă Proiectul a fost completat conform propunerii cu un punct distinct privind aplicarea Modelului unitar de design la dezvoltarea portalului.

			conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025.”	
La proiectul Regulamentului (Anexa 2)				
95.	Pct. 25 și pct.26	I.P. Servicul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Se vor exclude p. p. 22, 23 (p. p. 25, 26 în redacție nouă) din proiectul Regulamentului ce ține de atribuțiile administratorului tehnic întrucât potrivit Hotărârii Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, atribuțiile STISC au caracter strict tehnic, fără a implica gestionarea sau accesul la conținutul resurselor informaționale. În acest context, administratorul tehnic poate fi reflectat doar la nivelul conceptului sistemului informațional.	Se acceptă Modificările au fost operate

Secretar de Stat al Guvernului

/semnat electronic/

Daniel ROTARU